

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра конституційного, міжнародного та адміністративного права

Петровська Ірина Ігорівна

ФІНАНСОВЕ ПРАВО УКРАЇНИ

*методичні вказівки для самостійної роботи здобувачів освіти
заочної форми навчання*

Івано-Франківськ, 2024

ББК 67.302

П 30

Рекомендовано до видання вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Протокол №2 від 27 вересня 2024 року.

Рецензенти:

- завідувач кафедри конституційного, міжнародного та адміністративного права навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені В.Стефаника. к.ю.н., доцент

Розвадовський Володимир Іванович

- завідувач кафедри трудового, екологічного та аграрного права Прикарпатського національного університету імені В.Стефаника. к.ю.н., доцент

Яремак Зоряна Василівна

ПЗ0 Петровська І.І. Фінансове право України: методичні вказівки для самостійної роботи здобувачів освіти заочної форми навчання. Івано-Франківськ: навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2024. 57 с.

Методичні вказівки розроблено на основі навчального плану та призначені для підготовки до самостійної роботи здобувачів освіти денної форми навчання напряму підготовки 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Методична розробка включає загальні вказівки та рекомендації для самопідготовки по кожній з тем курсу, літературу та нормативно-правові акти, контрольні питання, що забезпечують поглиблений аналіз та вивчення навчальної дисципліни «Фінансове право України».

Посібник призначений для здобувачів освіти, аспірантів, викладачів.

ББК 67.302

© Петровська І.І., 2024

© Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2024

ЗМІСТ

Вступ	3
ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОПІДГОТОВКИ:	
Тема 1. Фінансове право як галузь права. Фінанси і публічна фінансова діяльність.....	5
Тема 2. Загальні правові засади надання фінансових послуг	9
Тема 3. Правове регулювання платіжних та інвестиційних відносин.....	10
Тема 4. Правове регулювання страхування та кредитування	11
Тема 5. Правові основи валютного регулювання	12
Тема 6. Правові основи фінансового контролю	13
Тема 7. Загальні засади бюджетного права та процесу	16
Тема 8. Стадії бюджетного процесу	23
Тема 9. Доходи та видатки бюджету. Податкове право	27
Тема 10. Відповідальність за порушення фінансового законодавства	32
ДОМАШНІ КОНТРОЛЬНІ РОБОТИ	33
Використані та рекомендовані джерела	51

ВСТУП

Завдання самостійної роботи у вищому навчальному закладі - навчити здобувачів освіти творчо і самостійно працювати; планувати особисту стратегію навчання; раціонально організовувати свій час; працювати з комп'ютером; опрацьовувати літературні джерела; виконувати дослідницьку роботу, аналізувати та інтерпретувати результати наукових досліджень тощо.

Форми самостійної роботи здобувачів освіти:

- домашні завдання;
- опрацювання літературних джерел;
- робота у комп'ютерних мережах;
- складання модулів;
- оцінювання професійних ситуацій;
- підготовка конспекту лекцій і семінарських завдань.

Самостійна робота дозволяє студентам ефективно відпрацьовувати професійні вміння та навички. Така робота повинна бути індивідуальною з врахуванням рівня творчих можливостей здобувачів освіти, їх навчальних здобутків, інтересів, потреб, навчальної активності тощо.

Предметом вивчення курсу «Фінансове право України» є правові норми, які охоплюються самостійною комплексною галуззю системи права України – фінансовим правом, їх тлумачення та механізми реалізації.

Дисципліна «Фінансове право України» має надзвичайно велике значення для підготовки фахівців з юридичних спеціальностей, оскільки надає необхідні правові основи, без яких неможливе повноцінне засвоєння багатьох знань в галузі фінансової діяльності держави, в тому числі й тих, що мають пріоритетне значення у підготовці фахівців в галузі права. Зокрема, це знання у сфері бюджетного регулювання, податкового, банківського, страхового законодавства, фінансового інспектування, тощо. Тому дуже важливо допомогти студентам-правознавцям систематизувати основні загальнотеоретичні правові знання та положення нормативно-правових актів.

Фінансове право поділяється на загальну й особливу частини. При цьому, загальна частина об'єднує норми, які закріплюють принципи, правові форми і методи фінансової діяльності, правовий статус суб'єктів, а також норми, які регулюють відносини фінансового контролю. Особлива частина фінансового права включає певні групи правових норм, що регулюють однорідні фінансові відносини, об'єднані у самостійні інститути (зокрема, бюджетне, податкове право тощо.)

Завдання викладу даної навчальної дисципліни:

- оволодіння навичками та вміннями аналізувати фінансове законодавство;
- формування знань основних категорій фінансового права;
- ознайомлення з бюджетно-правовою діяльністю, видами доходів та видатків держави та місцевого самоврядування;
- засвоєння знань щодо фінансово-правового регулювання страхування та кредитування, здійснення грошового обігу і розрахунків, притягнення до відповідальності за порушення фінансового законодавства.
- формування навичок практичного опрацювання нормативних актів, дослідження динаміки їх зміни та оновлення.

- ознайомлення здобувачів освіти зі змістом, суттю інститутів фінансового права;
- розвиток навичок щодо аналізу фінансово-правових норм, їх тлумачення і застосування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати :

Û систему фінансового права як галузі права та структуру предмету її регулювання;

Û методи та функції фінансового права;

Û поняття, суть та призначення фінансового контролю;

Û види державних доходів та витрат;

Û особливості бюджетної системи України

вміти :

Û аналізувати фінансово-правові норми;

Û визначати галузеву приналежність правових норм та відносин, що виникають в процесі набуття, припинення, захисту фінансових відносин;

Û здійснювати тлумачення базових фінансово-правових норм, виявляти системні зв'язки між ними.

Методичні вказівки для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Фінансове право України» розроблено відповідно до програми та плану навчальної дисципліни. Для опрацювання курсу важливо забезпечити правильну організацію як безпосереднього проведення семінарських занять, так і самостійної роботи здобувачів освіти при підготовці до них. При цьому, основною метою є глибше, детальніше розуміння норм законодавства про фінансову діяльність, їх теоретичного підґрунтя, системний аналіз механізмів реалізації, вміння тлумачити і застосовувати фінансово-правові приписи.

До всіх тем самостійної роботи подається перелік питань, які потрібно опрацювати, а також контрольні питання, відповідь на які вимагає від здобувачів освіти самостійно мислити в площині теми, яка ними вивчається.

При опрацюванні тем для самостійного вивчення студентам рекомендується робити певні нотатки чи розгорнуті плани по кожному питанню. Також, з врахуванням індивідуальних здібностей, слід у найбільш зручній формі підготувати відповіді на контрольні питання. Зокрема, занотувати формулювання відповідей, вказати номери статей, їх положення.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОПІДГОТОВКИ

Тема 1. Фінансове право як галузь права. Фінанси і публічна фінансова діяльність

Для самопідготовки по даній темі здобувачі вищої освіти повинні опрацювати тексти лекції та додаткову літературу. Особливу увагу слід звернути на визначення понять, оскільки дана тема заняття є вступною та без засвоєння її категорій неможливим буде подальше вивчення даного навчального курсу.

Фінанси є багатостороннім і складним явищем, що характеризується різними істотними ознаками, має певні якості й форми прояву.

Фінанси - це особлива сфера економічних відносин. Їх зміст, характер використання, закономірності розвитку визначаються соціально-економічними відносинами, що привалюють у державі, природою та функціями держави.

Фінанси - це сукупність відносин, що мають розподільчий характер і опосередковуються через доходи й видатки громадян і юридичних осіб - суб'єктів господарської діяльності, фінансово-кредитних установ, держави, міжнародних фінансових організацій тощо.

Публічна фінансова діяльність - це планована діяльність у сфері мобілізації, розподілу й використання централізованих та децентралізованих фондів коштів з метою виконання завдань і функцій держави та місцевого самоврядування

Фінансове право - це публічна, комплексна галузь права, яка містить сукупність юридичних норм, що регулюють суспільні відносини, які виникають у процесі створення, розподілу й використання централізованих і децентралізованих фондів коштів (публічних фінансових ресурсів) держави та органів місцевого самоврядування, необхідних для реалізації їх завдань та функцій.

Знання про предмет та метод фінансово-правового регулювання допоможе студентам здійснити відмежування фінансового права від інших галузей права.

Для самопідготовки по даній темі здобувачі вищої освіти повинні опрацювати лекційний матеріал та додаткову літературу. Особливу увагу слід звернути на визначення понять, оскільки дана тема заняття є базовою та без засвоєння її категорій неможливим буде подальше вивчення даного навчального курсу.

Питання для самопідготовки:

1. Історичний розвиток фінансового права як галузі права. Визначення та коротка історична характеристика поняття «фінанси».
2. Структура фінансово-правової норми. Особливості гіпотези, диспозиції, санкції фінансово-правової норми.
3. Характеристика фінансово-правових актів за юридичною силою.
4. Види суб'єктів фінансово-правових відносин.
5. Фінансова політика держави та фінансовий механізм.
6. Фонди коштів – централізовані та децентралізовані. Співвідношення понять: «грошові відносини» та «фінансові відносини».
7. Правові форми фінансової діяльності. Фінансові акти.
8. Основні поняття та їх розмежування: «фінанси», «фінансова діяльність держави», «централізовані фонди коштів», «децентралізовані фонди коштів», «інвестиції»

9. Поняття та види фінансів. Фінанси як історична, економічна та правова категорія.
10. Публічні фінанси та публічна фінансова діяльність.
11. Принципи та методи публічної фінансової діяльності.
12. Фінансова система держави.
13. Система фінансових органів держави.
14. Фінансова діяльність органів місцевого самоврядування.
15. Суб'єкти муніципальної фінансової діяльності.

Контрольні питання:

1. Що таке фінанси?
2. На які види поділяються фінанси? В чому відмінність між публічними та приватними фінансами?
3. З яких елементів складається фінансова система держави? Що впливає на формування фінансової системи?
4. Які основні напрямки фінансової діяльності держави?
5. Які суб'єкти відносяться до системи фінансових органів України?
6. Назвіть методи публічної фінансової діяльності.
7. Перерахуйте методи фінансово-правового регулювання.

Тестові завдання:

1. Фінанси – це...

- а) історична, вартісна, економічна, правова категорія;
- б) вартісна категорія;
- в) тільки економічна категорія;
- г) тільки правова категорія.

2. Фінанси - це ...

- а) сукупність відносин, що мають розподільчий характер;
- б) сукупність відносин, які опосередковуються через доходи й видатки громадян і юридичних осіб;
- в) сукупність відносин, що мають розподільчий характер і опосередковуються через доходи й видатки громадян і юридичних осіб - суб'єктів господарської діяльності, фінансово-кредитних установ, держави, міжнародних фінансових організацій тощо;
- г) сукупність відносин в державі.

3. Фінансова діяльність держави – це...

- а) діяльність держави у сфері мобілізації, розподілу й використання централізованих та децентралізованих фондів коштів з метою виконання завдань і функцій держави;
- б) діяльність держави в сфері оборони;
- в) діяльність держави щодо фінансування;
- г) вид діяльності держави.

4. Фінансова система держави – це...

- а) сукупність фінансових інститутів держави;
- б) сукупність централізованих та децентралізованих фондів коштів для здійснення фінансової діяльності держави;
- в) сукупність інститутів з приводу мобілізації, розподілу та використання централізованих та децентралізованих фондів коштів;

г) сукупність фінансових інститутів, кожен з яких сприяє утворенню та використанню відповідних централізованих та децентралізованих фондів коштів для здійснення фінансової діяльності держави, тобто діяльності з приводу мобілізації, розподілу та використання централізованих та децентралізованих фондів коштів для виконання завдань і функцій держави та органів місцевого самоврядування.

5. Ланками фінансової системи держави є ...

- а) державний бюджет та місцеві бюджети;
- б) державний бюджет та місцеві бюджети, фінанси державних та комунальних підприємств, установ та організацій, спеціальні цільові фонди та кредит;
- в) фінанси приватного та державного сектору;
- г) правові норми, інститути фінансового права.

6. Структуру місцевих фінансів визначають...

- а) державний устрій та відповідний адміністративно-територіальний поділ держави;
- б) конституційний лад держави;
- в) місцеві ради народних депутатів;
- г) принципи валютної діяльності.

7. Назвіть суб'єкта, що не входить до фінансових органів держави:

- а) Рахункова Палата ;
- б) Державна аудиторська служба;
- в) Івано-Франківська міська рада;
- г) Пенсійний фонд.

8. Принципом фінансової діяльності є:

- а) мобілізація ;
- б) розподіл;
- в) використання;
- г) економічність.

9. Назвіть фонд коштів, який є децентралізованим:

- а) державний бюджет;
- б) місцевий бюджет;
- в) кошторис Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;
- г) Пенсійний фонд.

10. Не є суб'єктом муніципальної фінансової діяльності:

- а) Президент України;
- б) об'єднана територіальна громада;
- в) міська рада;
- г) мер міста.

11. Фінансове право – це...

- а) галузь права;
- б) публічна галузь права;
- в) приватна галузь права;
- г) публічна галузь права, яка містить сукупність юридичних норм, що регулюють суспільні відносини, які виникають у процесі створення, розподілу й використання фондів коштів (фінансових ресурсів) держави та органів місцевого самоврядування, необхідних для реалізації їх завдань та функцій.

12. Джерело фінансового права – це...

- а) внутрішній вираз фінансового права;
- б) спосіб вираження змісту правил поведінки у сфері фінансової діяльності держави, що встановлюються державою (зовнішній вираз закріплення норм права);
- в) норма фінансового права;
- г) сукупність законодавства.

13. Фінансово-правова норма складається з ..

- а) фінансових відносин;
- б) гіпотези, диспозиції, санкції;
- в) диспозиції (інші елементи містяться в нормах інших галузей права);
- г) фінансових санкцій.

14. Фінансові правовідносини виникають ...

- а) тільки з правомірних дій (як виду юридичних фактів);
- б) тільки з подій (як виду юридичних фактів);
- в) при здійсненні фінансової діяльності держави на основі юридичних фактів, за участю суб'єкта, наділеного фінансовою правосуб'єктністю та за наявності об'єкта фінансових правовідносин;
- г) з приводу майнових та особистих немайнових відносин.

15. Зміст фінансових правовідносин є ...

- а) сукупністю підстав з приводу яких виникають фінансові правовідносини;
- б) юридичним і фактичним;
- в) матеріальним і процесуальним;
- г) суб'єктивним.

16. Виберіть групу відносин, яка не вивчається фінансовим правом:

- а) фінансовий план діяльності приватного підприємця;
- б) підготовка місцевого бюджету;
- в) накопичення коштів Пенсійного фонду;
- г) перерахування податків згідно Бюджетного кодексу.

17. У фінансовому праві переважає _____ метод правового регулювання.

- а) диспозитивний;
- б) дозвільний;
- в) заохочувальний;
- г) імперативний.

18. Виберіть твердження з помилкою:

- а) фінансове право – це публічна галузь права;
- б) публічні фінанси включають державні фінанси та фінанси місцевого самоврядування;
- в) фізичні особи не є суб'єктами фінансового права;
- г) перерахування податків згідно Бюджетного кодексу.

19. Виберіть групу відносин, яка вивчається фінансовим правом:

- а) складання фінансового плану діяльності ПП «ОККО»;
- б) планування сімейного бюджету;
- в) накопичення коштів Пенсійного фонду;
- г) організація публічного управління Президента України.

20. Не є джерелом фінансового права:

- а) Закон України «Про державний бюджет на 2025 рік»;

- б) Бюджетний кодекс;
- в) Наказ керівника комунального підприємства «Про основи преміювання працівників»;
- г) розрахунковий чек з торгового центру.

Рекомендовані джерела:

1-87

Тема 2. Загальні правові засади надання фінансових послуг

При підготовці даної теми студентам за основу потрібно взяти закон України «Про фінансові послуги та фінансові компанії».

Програма курсу передбачає опрацювання і питань створення, діяльності фінансових установ, формування ринків фінансових послуг, вивчення повноважень спеціального органу, який здійснює контроль за фінансовими послугами та ринками фінансових послуг.

Питання для самопідготовки:

1. Поняття та ознаки фінансових послуг.
2. Види фінансових послуг: загальна характеристика.
3. Умови надання фінансових послуг. Договори про надання фінансових послуг.
4. Фінансові установи:
 - 4.1. Порядок створення,
 - 4.2. Реорганізація, ліквідація фінансових установ;
 - 4.3. Особливості діяльності фінансових установ.
5. Діяльність спеціально уповноваженого органу в сфері державного регулювання ринків фінансових послуг: назва, повноваження.
6. Характеристика суб'єктів регулювання ринку фінансових послуг за суб'єктами надання фінансових послуг.
7. Роль фінансових послуг в фінансовій системі держави.

Контрольні питання:

1. Чи будуть фінансові послуги видом адміністративних послуг?
2. Які основні ознаки фінансових послуг?

Практичні завдання:

1. Приватне підприємство «Інформаційні технології» здійснило збір благодійних пожертв з абонентів.

Чи буде дана діяльність фінансовою послугою? Відповідь обґрунтуйте.

2. Громадянин В здійснив обмін іноземної валюти на гривню у пункті обміну валют.

Чи буде дана діяльність фінансовою послугою? Якщо так, то яка процедура її надання? Відповідь обґрунтуйте.

3. Фінансова установа «МММ» залучає кошти фізичних осіб із зобов'язанням щодо їх повернення.

Чи правомірна така діяльність? Якщо так, за яких умов? Які види фінансових установ можуть надавати позику? Які вимоги ставляться до таких осіб?

Відповідь обґрунтуйте.

4. Приватне підприємство «Лакмус» залучало кошти від фізичних та юридичних осіб згідно інвестиційного договору.

Чи буде така діяльність фінансовою послугою? Що таке інвестиційна діяльність? Відповідь обґрунтуйте.

Рекомендовані джерела:

1-10, 12, 13, 27, 40-48, 60-87

Тема 3. Правове регулювання платіжних та інвестиційних відносин

Для самопідготовки по даній темі здобувачі вищої освіти повинні опрацювати конспекти лекцій та додаткову літературу, розглянути поняття грошей, грошового обігу; з'ясувати види та форми розрахунків; охарактеризувати готівкові та безготівкові розрахунки; сутність та види фінансових послуг.

Студентам варто опрацювати додаткову літературу та нормативно-правові акти, зокрема прийняті Національним Банком України.

Платіжна система - набір платіжних інструментів, банківських процедур і, як правило, міжбанківських систем переказування коштів, поєднання яких, разом з інституційними та організаційними правилами та процедурами, що регламентують використання цих інструментів та механізмів, забезпечує грошовий обіг. Основна мета платіжної системи - забезпечення розвитку виробництва товарів і послуг. Метою грошово-кредитної політики є досягнення макроекономічної стабілізації, додержання нормативне передбачених темпів інфляції, забезпечення стабільності курсу національної валюти, досягнення рівноважного платіжного балансу, створення умов для позитивних зрушень, подолання кризових явищ в економіці. У країнах з перехідною економікою грошово-кредитна політика повинна мати єдину мету - забезпечення повної конвертованості національної валюти та підтримання її фіксованого обмінного курсу проти однієї з основних світових валют - долара США або євро.

Готівковий обіг - це обіг законних платіжних засобів (банкнот та розмінної монети), які обслуговують потреби економіки країни.

Питання для самопідготовки:

1. 1. Платіжні відносини та грошова система України:
 - 1.1. Поняття грошової системи, види грошових систем світу.
 - 1.2. Впровадження та номінали банкнот і монет національної валюти України.
2. Поняття грошового обігу та грошових розрахунків (ст.5 Закону «Про валюту і валютні операції»). Готівковий і безготівковий обіг.
3. Платіжні системи та переказ коштів.
4. Електронні гроші та платіжні системи.
5. Готівкові розрахунки. Правове регулювання касових операцій.
6. Поняття та форми безготівкових розрахунків.
7. Фінансові розрахунки через глобальні мережі.
8. Банківське право як складова фінансового права.
9. Поняття та види банківських рахунків. Договори банківського рахунку та розрахунково-касового обслуговування.
10. Правове регулювання інвестиційної діяльності. Інвестиційне право як складова фінансового права.
11. Ринки капіталу та організовані товарні ринки: правове регулювання.
12. Правове регулювання біржової діяльності. Товарні біржі. Валютні біржі.
13. Цінні папери: поняття та види.

14. Правове регулювання криптовалютних відносин.

Контрольні питання:

1. Охарактеризуйте національну платіжну систему.
2. Назвіть види поточних банківських рахунків та види кореспондентських банківських рахунків.
3. Які суб'єкти використовують види акредитивів.
4. Чим відрізняється платіжне доручення від платіжної вимоги-доручення?
5. Що таке меморіальний ордер?

Рекомендовані джерела: 1-87

Тема 4. Правове регулювання страхування та кредитування

Для самопідготовки по даній темі здобувачі вищої освіти повинні опрацювати конспекти лекцій та додаткову літературу, розглянути поняття страхування, ознайомитись з основними категоріями страхування, видами та формами страхування; визначити поняття та види загальнообов'язкового державного соціального страхування, фінансового страхування, зокрема страхування вкладів фізичних осіб.

Страхування – це економічні відносини, за яких страхувальник сплатою грошового внеску забезпечує собі чи третій особі в разі настання події, обумовленої договором або законом, суму виплати страховиком, який утримує певний обсяг відповідальності і для її забезпечення поповнює та ефективно розміщує резерви, здійснює превентивні заходи щодо зменшення ризику, у разі необхідності перестраховує частину останнього.

Для самопідготовки по даній темі здобувачі вищої освіти повинні опрацювати конспекти лекцій та додаткову літературу, розглянути поняття кредитування, розкрити суть державного кредитування з позицій: держава-кредитор, держава-позичальник; розмежувати страхування та кредитування. Студентам варто опрацювати додаткову літературу та нормативно-правові акти, страхові та кредитні договори.

Термін *кредит* походить від латинського слова *creditum* — позика, кредит. *Державний кредит* - складова фінансової діяльності держави, як частини публічної фінансової діяльності. Державний кредит як метод мобілізації державою додаткових грошових коштів - явище складне й неординарне. Супроводжується певним ризиком як на стадії виникнення даного виду правовідносин (тобто чи зацікавляться кредитори можливістю вкласти свої гроші в державні цінні папери), так і з точки зору доцільності використання запозичених коштів та можливості їх повернути, сплативши передбачену винагороду.

Питання для самопідготовки:

1. Обов'язкове страхування.
2. Соціальне страхування та його види.
3. Суб'єкти страхових відносин.
4. Фінансове страхування. Нові види договорів про фінансове страхування, тенденції
5. Особливості та принципи державного кредитування.
6. Облігації внутрішніх та зовнішніх позик.
7. Держава як позичальник і правові засади формування Державного боргу

України.

Поняття кредиту. Кредитний договір: поняття та основні реквізити.

8. Правове регулювання публічних кредитних відносин.

9. Державний борг.

10. Види цінних паперів за кредитними зобов'язаннями держави та місцевого самоврядування.

11. Правовий статус кредитних спілок.

12. Банківський кредит: поняття, види.

Контрольні питання:

1. Призначення державного соціального страхування.

2. Якими нормативно-правовими актами регулюються страхові відносини в Україні?

3. Особливості оподаткування страховика.

4. Охарактеризуйте нормативно-правове регулювання кредитної діяльності.

5. Відмінності у кредитних відносинах «держава-кредитор», «держава-позичальник».

Рекомендовані джерела:

1-87

Тема 5. Правові основи валютного регулювання

Для самопідготовки по даній темі здобувачі вищої освіти повинні опрацювати конспекти лекцій та додаткову літературу, розглянути поняття валюти та валютних цінностей, визначити їх види; розкрити правові основи та сутність валютного регулювання, систему органів валютного контролю та його форми; відповідальність за порушення фінансового законодавства. Студентам варто опрацювати додаткову літературу та нормативно-правові акти.

Чинне законодавство визначає *валюту України* як грошові знаки у вигляді банкнотів, казначейських білетів, монет та в інших формах, що перебувають в обігу та є законним платіжним засобом на території України, а також вилучені з обігу або такі, що вилучаються з нього, але підлягають обмінові на грошові знаки, які перебувають в обігу, кошти на рахунках, у вкладах у банківських та інших кредитно-фінансових установах на території України.

Відповідно, іноземна валюта - це іноземні грошові знаки у вигляді банкнотів, казначейських білетів, монет, що перебувають в обігу та є законним платіжним засобом на території відповідної іноземної держави, а також вилучені з обігу або такі, що вилучаються з нього, але підлягають обмінові на грошові знаки, які перебувають в обігу, кошти у грошових одиницях іноземних держав і міжнародних розрахункових (клірингових) одиницях, що перебувають на рахунках або вносяться до банківських та інших кредитно-фінансових установ за межами України.

Питання для самопідготовки:

1. Поняття валюти: валюта України, іноземна валюта.

2. Поняття та зміст валютних цінностей і валютних операцій. Інформація про валютні операції.

3. Поняття та особливості валютних відносин: гарантії свободи здійснення валютних операцій;

4. Організація валютного регулювання.
5. Поняття та функції валютного нагляду.
6. Адміністративні послуги з ліцензування валютних операцій для банківських установ.
7. Система та повноваження органів валютного регулювання і нагляду.
8. Засоби захисту валютної системи України. Інфляція.
9. Міжнародні валютні системи та міжнародні розрахунки.
10. Валютні фонди та їх структура.
11. Державне регулювання валютних відносин в Україні.
12. Порядок здійснення міжнародних валютних розрахунків.

Контрольні питання:

1. Назвіть суб'єктів валютного регулювання.
2. В чому сутність та призначення валютного контролю?

Рекомендовані джерела:

1-10, 56-58, 60-64, 69-87

Тема 6. Правові основи фінансового контролю

У даній темі студентам пропонується ознайомитись з таким різновидом контролю (як складової управління) як фінансовий контроль (аудит).

Для самопідготовки по даній темі здобувачі вищої освіти повинні опрацювати конспекти лекцій та додаткову літературу. Особливу увагу слід звернути на визначення понять.

Враховуючи глобальний та всеохоплюючий характер фінансів, процеси їх подальшої трансформації у зовнішньоторговельні відносини, міжнародна спільнота заснувала Міжнародну організацію вищих контрольних органів (INTOSAI), одним із завдань якої було виробити загальні принципи фінансового контролю, рекомендовані для застосування у практичній діяльності відповідних органів, та закріпити їх у національних законодавствах країн, що входитимуть до даної організації.

Об'єктом фінансового контролю виступає фінансова діяльність підприємницьких структур, бюджетних установ та організацій, фінансово-кредитних інститутів тощо, які здійснюють фінансову діяльність. *Предметом контролю* є фінансові операції, пов'язані зі створенням та використанням фондів коштів. Проте об'єкт фінансового контролю є значно ширшим, ніж просто перевірка фінансових ресурсів, оскільки в кінцевому підсумку відбувається контроль і за використанням матеріальних, природних, трудових ресурсів у ході опосередкування фінансовими відносинами процесів національного виробництва та перерозподілу.

Головним завданням фінансового контролю є підтримка фінансової дисципліни, запобігання фінансовим правопорушенням та застосування заходів примусу за їх вчинення.

Публічний фінансовий контроль - це цілеспрямована діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, спрямована на додержання законності, фінансової дисципліни і раціональності у забезпеченні реалізації публічної фінансової діяльності, тобто мобілізації, розподілу й використання централізованих та децентралізованих фондів коштів з метою виконання завдань і функцій публічної

адміністрації та ефективного соціально-економічного розвитку всіх суб'єктів фінансових відносин.

Питання для самопідготовки:

1. Порівняльний аналіз фінансово контролю, аудиту та інспектування.
2. Методи фінансового контролю: облік, аналіз, ревізія, обстеження, інспектування, інвентаризація, перевірка.
3. Правовий статус суб'єктів, уповноважених здійснювати фінансовий контроль.
4. Державна регуляторна політика у сфері господарської діяльності.
5. Контроль та аудит у бюджетному процесі.

Контрольні питання:

1. Які підходи до розуміння сутності категорій «фінансове інспектування», «державний аудит», «регуляторна політика»?
2. Які види фінансового контролю Ви знаєте?
3. Які фінансові операції підлягають фінансовому моніторингу?
4. Що таке регуляторний акт?
5. Які принципи державної регуляторної політики?

Практичні завдання:

1. Приватний підприємець вирішив припинити свою підприємницьку діяльність.

Чи потрібно проводити перевірку його підприємницької діяльності? Який вид фінансового контролю тут може здійснюватись?

Використовуючи Податковий кодекс України (глава 8, статті 75-80) визначте який вид перевірки може застосовуватись в даному випадку. Відповідь обґрунтуйте

2. Підприємство, суб'єкт господарювання України має аудиторський висновок аудитора іноземної держави.

Чи буде він чинним в Україні? Відповідь обґрунтуйте.

3. Підприємство підлягає податковій перевірці на основі звернення правоохоронних органів при розслідуванні кримінальної справи.

Використовуючи Податковий кодекс України (глава 8, статті 75-80) визначте який вид перевірки буде в даному випадку. Відповідь обґрунтуйте.

4. У фонді загальнообов'язкового державного соціального страхування проводять державний фінансовий аудит.

Визначте суб'єкта проведення даного виду фінансового контролю. Випишіть порядок державного аудиту.

Тестові завдання:

1. **Фінансовий контроль – це ...**

- а) діяльність по перевірці правильності вартісного розподілу валового національного продукту, утворення і витрачання фондів грошових коштів;
- б) вид державного контролю, який має основним завданням виявлення фактів порушень, анти правової діяльності, учасників та схем протиправних відносин;
- в) цілеспрямована діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, спрямована на додержання законності, фінансової дисципліни і раціональності у забезпеченні реалізації фінансової діяльності держави, тобто мобілізації, розподілу й використання централізованих та децентралізованих

фондів коштів з метою виконання завдань і функцій держави та ефективного соціально-економічного розвитку всіх суб'єктів фінансових відносин;

г) перевірка реалізації стратегії і тактики фінансової діяльності того чи іншого суб'єкта, а в масштабах суспільства — процесу реалізації фінансової політики.

2. Принципами фінансового контролю є ...

а) плановість, об'єктивність, дієвість, оперативність, протиправність;

б) плановість, об'єктивність, дієвість, оперативність, узгодження державних і приватних інтересів;

в) довго тривалість, безперервність, раптовість, девіантність;

г) локальність, регіональність, нестабільність, узгодженість державних та приватних інтересів.

3. Попередній контроль – це ...

а) функція контролю;

б) принцип контролю;

в) контроль, який здійснюється для перевірки результатів фінансової діяльності;

г) вид контролю, за часом здійснення.

4. Банківський контроль – це...

а) різновид банківської діяльності місцевих органів влади;

б) вид фінансового контролю, який здійснюється для перевірки діяльності банківських установ;

в) система банківських установ, кредитних та громадських спілок;

г) різновид діяльності органів виконавчої влади.

5. Фінансове інспектування – це...

а) функція контролю, яка полягає в аналізі використання і збереження фінансових ресурсів, необоротних та інших активів; визначенні правильності потреби в бюджетних коштах, станом і достовірністю бухгалтерського обліку та фінансової звітності органів державного і комунального сектору з метою виявлення недоліків і порушень;

б) синонім контролю;

в) процедура оцінки відповідності системи забезпечення якості підприємства нормам та правилам діяльності;

г) віртуальна перевірка об'єктів регулювання для визначення наявності проблем фінансової та бухгалтерської звітності.

6. Методами фінансового контролю є ...

а) законність, плановість, дієвість, оперативність, врегулювання інтересів держави та приватних осіб;

б) аудит, консалтинг, франчайзинг, лізинг;

в) стаціонарність, авторитаризм, централізм;

г) перевірка, ревізія, аудит, інвентаризація, інспектування, безперервне відстежування фінансової діяльності.

7. Перевірка – це ...

а) обстеження і вивчення окремих ділянок фінансово-господарської діяльності підприємства, установи, організації або їхніх підрозділів;

б) аналіз діяльності підприємства, установи, організації;

в) документ, яким закріплюються виявлені недоліки фінансово-господарської діяльності;

- г) розгляд та впровадження системи заходів щодо відновлення фінансової спроможності юридичної особи.
- 8. Фінансовими органами є ...**
- а) Рахункова палата України, Державна аудиторська служба України;
б) Міністерство фінансів України, Державна казначейська служба;
в) Національний банк України, Державна служба фінансового моніторингу;
г) всі вищеперелічені органи.
- 9. Аудит – це...**
- а) метод фінансового контролю;
б) вид фінансового контролю, перевірка публічної бухгалтерської звітності, обліку, первинних документів та іншої інформації щодо фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання з метою визначення достовірності їх звітності, обліку, його повноти і відповідності чинному законодавству та встановленим нормативам;
в) діяльність щодо звірки доходів і видатків протягом визначеного бюджетного періоду;
г) система органів та установ, які здійснюють фінансове обстеження матеріальних ресурсів.
- 10. Залежно від цільової спрямованості контрольних дій органів можна виділити такі види фінансового контролю, як...**
- а) попередній, поточний, наступний;
б) контроль на місцях, або виїзний контроль;
в) стратегічний і тактичний;
г) податковий, внутрішньогосподарський.
- Рекомендовані джерела:***
1-87
- Тема 7. Загальні засади бюджетного права та процесу**
- Однією з характерних рис публічного управління у економічно-розвинутих демократичних країнах є загальнодержавна бюджетна система та власний бюджет, тому розуміння принципів побудови та засад функціонування бюджетної системи допоможе студентам розібратись в сутності фінансової діяльності держави та місцевого самоврядування.
- Питання для самопідготовки:***
1. Поняття та принципи бюджетної системи України.
 2. Загальна характеристика бюджету. Види бюджетів. Бюджетний період.
 3. Фонди бюджету: загальний, спеціальний, резервний, регіонального розвитку, дорожній, поводження з радіоактивними відходами, розвитку водного господарства.
 4. Поняття бюджетного права та бюджетних правовідносин.
 5. Бюджетна класифікація та її призначення.
 6. Розпорядники бюджетних коштів та їх види. Бюджетні призначення та повноваження.
 7. Бюджетне асигнування та бюджетне зобов'язання.
 8. Фінансування бюджету. Дефіцит та профіцит бюджету. Фінансовий норматив бюджетної забезпеченості.

9. Бюджетна програма: поняття та значення. Паспорт бюджетної програми. Програмно-цільовий метод у бюджетному процесі.
10. Поняття та зміст бюджетного процесу. Інститут бюджетного процесу підгалузі бюджетного права.
11. Міжбюджетні відносини: поняття, види. Характеристика міжбюджетних трансфертів (дотацій, субвенцій).
12. Види проваджень у бюджетному процесі.
13. Стадії бюджетного процесу: загальна характеристика.
14. Гарантування бюджетних зобов'язань. Граничні обсяги державних (місцевих) гарантій та державного (місцевого) боргу.
15. Єдиний казначейський рахунок та його призначення.

Контрольні питання:

1. Яке призначення бюджету?
2. Які є види бюджетів? В чому сутність зведеного бюджету?

Тестові завдання:

1. Бюджет – це...

- а) концепція формування та використання фінансових ресурсів органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування протягом бюджетного періоду;
- б) план формування та використання фінансових ресурсів місцевого самоврядування;
- в) план формування та використання людських ресурсів для забезпечення завдань і функцій, які здійснюються органами державної влади;
- г) план формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, які здійснюються відповідно органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування протягом бюджетного періоду;

2. Бюджети місцевого самоврядування – це..

- а) концепція формування та використання фінансових ресурсів органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування протягом бюджетного періоду;
- б) план формування та використання фінансових ресурсів місцевого самоврядування;
- в) план формування та використання людських ресурсів для забезпечення завдань і функцій, які здійснюються органами державної влади;
- г) бюджети територіальних громад сіл, їх об'єднань, селищ, міст (у тому числі районів у містах);

3. Бюджетна класифікація – це...

- а) єдине систематизоване згрупування доходів, видатків, кредитування, фінансування бюджету, боргу відповідно до законодавства України та міжнародних стандартів;
- б) сукупність заходів, спрямованих на досягнення єдиної мети, завдань та очікуваного результату, визначення та реалізацію яких здійснює розпорядник бюджетних коштів відповідно до покладених на нього функцій;

в) сукупність державного бюджету та місцевих бюджетів, побудована з урахуванням економічних відносин, державного і адміністративно-територіальних устроїв і врегульована нормами права;

г) будь-яке здійснене відповідно до бюджетного асигнування розміщення замовлення, укладення договору, придбання товару, послуги чи здійснення інших аналогічних операцій протягом бюджетного періоду, згідно з якими необхідно здійснити платежі протягом цього ж періоду або у майбутньому;

4. Бюджетна програма – це...

а) єдине систематизоване згрупування доходів, видатків, кредитування, фінансування бюджету, боргу відповідно до законодавства України та міжнародних стандартів;

б) сукупність заходів, спрямованих на досягнення єдиної мети, завдань та очікуваного результату, визначення та реалізацію яких здійснює розпорядник бюджетних коштів відповідно до покладених на нього функцій;

в) сукупність державного бюджету та місцевих бюджетів, побудована з урахуванням економічних відносин, державного і адміністративно-територіальних устроїв і врегульована нормами права;

г) будь-яке здійснене відповідно до бюджетного асигнування розміщення замовлення, укладення договору, придбання товару, послуги чи здійснення інших аналогічних операцій протягом бюджетного періоду, згідно з якими необхідно здійснити платежі протягом цього ж періоду або у майбутньому;

5. Бюджетна система України – це...

а) єдине систематизоване згрупування доходів, видатків, кредитування, фінансування бюджету, боргу відповідно до законодавства України та міжнародних стандартів;

б) сукупність заходів, спрямованих на досягнення єдиної мети, завдань та очікуваного результату, визначення та реалізацію яких здійснює розпорядник бюджетних коштів відповідно до покладених на нього функцій;

в) сукупність державного бюджету та місцевих бюджетів, побудована з урахуванням економічних відносин, державного і адміністративно-територіальних устроїв і врегульована нормами права;

г) будь-яке здійснене відповідно до бюджетного асигнування розміщення замовлення, укладення договору, придбання товару, послуги чи здійснення інших аналогічних операцій протягом бюджетного періоду, згідно з якими необхідно здійснити платежі протягом цього ж періоду або у майбутньому;

6. Бюджетне асигнування – це...

а) повноваження розпорядника бюджетних коштів, надане відповідно до бюджетного призначення, на взяття бюджетного зобов'язання та здійснення платежів, яке має кількісні, часові та цільові обмеження;

б) сукупність заходів, спрямованих на досягнення єдиної мети, завдань та очікуваного результату, визначення та реалізацію яких здійснює розпорядник бюджетних коштів відповідно до покладених на нього функцій;

в) сукупність державного бюджету та місцевих бюджетів, побудована з урахуванням економічних відносин, державного і адміністративно-територіальних устроїв і врегульована нормами права;

г) будь-яке здійснене відповідно до бюджетного асигнування розміщення замовлення, укладення договору, придбання товару, послуги чи здійснення інших аналогічних операцій протягом бюджетного періоду, згідно з якими необхідно здійснити платежі протягом цього ж періоду або у майбутньому;

7. Бюджетне зобов'язання – це...

а) будь-яке здійснене відповідно до бюджетного асигнування розміщення замовлення, укладення договору, придбання товару, послуги чи здійснення інших аналогічних операцій протягом бюджетного періоду, згідно з якими необхідно здійснити платежі протягом цього ж періоду або у майбутньому;

б) повноваження розпорядника бюджетних коштів, надане відповідно до бюджетного призначення, на взяття бюджетного зобов'язання та здійснення платежів, яке має кількісні, часові та цільові обмеження;

в) сукупність заходів, спрямованих на досягнення єдиної мети, завдань та очікуваного результату, визначення та реалізацію яких здійснює розпорядник бюджетних коштів відповідно до покладених на нього функцій;

г) сукупність державного бюджету та місцевих бюджетів, побудована з урахуванням економічних відносин, державного і адміністративно-територіальних устроїв і врегульована нормами права;

8. Бюджетне призначення - ...

а) повноваження розпорядника бюджетних коштів, надане відповідно до бюджетного призначення, на взяття бюджетного зобов'язання та здійснення платежів, яке має кількісні, часові та цільові обмеження;

б) сукупність заходів, спрямованих на досягнення єдиної мети, завдань та очікуваного результату, визначення та реалізацію яких здійснює розпорядник бюджетних коштів відповідно до покладених на нього функцій;

в) сукупність державного бюджету та місцевих бюджетів, побудована з урахуванням економічних відносин, державного і адміністративно-територіальних устроїв і врегульована нормами права;

г) повноваження головного розпорядника бюджетних коштів, надане Бюджетним кодексом, законом про Державний бюджет України (рішенням про місцевий бюджет), яке має кількісні, часові і цільові обмеження та дозволяє надавати бюджетні асигнування;

9. Дефіцит бюджету – це..

а) регламентований бюджетним законодавством процес складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів, звітування про їх виконання, а також контролю за дотриманням бюджетного законодавства;

б) загальна сума боргових зобов'язань держави з повернення отриманих та непогашених кредитів (позик) станом на звітну дату, що виникають внаслідок державного запозичення;

в) перевищення видатків бюджету над його доходами (з урахуванням різниці між наданням кредитів з бюджету та поверненням кредитів до бюджету);

г) міжбюджетний трансферт на вирівнювання дохідної спроможності бюджету, який його отримує;

10. Дотація вирівнювання - ...

а) регламентований бюджетним законодавством процес складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів, звітування про їх виконання, а також контролю за дотриманням бюджетного законодавства;

б) загальна сума боргових зобов'язань держави з повернення отриманих та непогашених кредитів (позик) станом на звітну дату, що виникають внаслідок державного запозичення;

в) перевищення видатків бюджету над його доходами (з урахуванням різниці між наданням кредитів з бюджету та поверненням кредитів до бюджету);

г) міжбюджетний трансферт на вирівнювання дохідної спроможності бюджету, який його отримує;

11. Міжбюджетні трансферти – це...

а) основний плановий фінансовий документ бюджетної установи, яким на бюджетний період встановлюються повноваження щодо отримання надходжень і розподіл бюджетних асигнувань на взяття бюджетних зобов'язань та здійснення платежів для виконання бюджетною установою своїх функцій та досягнення результатів, визначених відповідно до бюджетних призначень;

б) операції з надання коштів з бюджету на умовах повернення, платності та строковості, внаслідок чого виникають зобов'язання перед бюджетом (надання кредитів з бюджету), та операції з повернення таких коштів до бюджету (повернення кредитів до бюджету);

в) кошти, які безоплатно і безповоротно передаються з одного бюджету до іншого;

г) операції з отримання до бюджету Автономної Республіки Крим чи міського бюджету кредитів (позик) на умовах повернення, платності та строковості з метою фінансування бюджету Автономної Республіки Крим

12. Місцеві бюджети – це ...

а) бюджет Автономної Республіки Крим, обласні, районні бюджети та бюджети місцевого самоврядування;

б) загальна сума боргових зобов'язань Автономної Республіки Крим чи територіальної громади міста з повернення отриманих та непогашених кредитів (позик) станом на звітну дату, що виникають внаслідок місцевого запозичення;

в) установа, що відповідно до законодавства України здійснює функції з складання, виконання місцевих бюджетів, контролю за витрачанням коштів розпорядниками бюджетних коштів, а також інші функції, пов'язані з управлінням коштами місцевого бюджету;

г) доходи бюджету, повернення кредитів до бюджету, кошти від державних (місцевих) запозичень, кошти від приватизації державного майна (щодо державного бюджету), повернення бюджетних коштів з депозитів, надходження внаслідок продажу/пред'явлення цінних паперів;

13. Місцевий борг – це...

а) бюджет Автономної Республіки Крим, обласні, районні бюджети та бюджети місцевого самоврядування;

б) загальна сума боргових зобов'язань Автономної Республіки Крим чи територіальної громади міста з повернення отриманих та непогашених кредитів (позик) станом на звітну дату, що виникають внаслідок місцевого запозичення;

в) установа, що відповідно до законодавства України здійснює функції з складання, виконання місцевих бюджетів, контролю за витрачанням коштів

розпорядниками бюджетних коштів, а також інші функції, пов'язані з управлінням коштами місцевого бюджету;

г) доходи бюджету, повернення кредитів до бюджету, кошти від державних (місцевих) запозичень, кошти від приватизації державного майна (щодо державного бюджету), повернення бюджетних коштів з депозитів, надходження внаслідок продажу/пред'явлення цінних паперів;

14. Місцевий фінансовий орган – це...

а) бюджет Автономної Республіки Крим, обласні, районні бюджети та бюджети місцевого самоврядування;

б) загальна сума боргових зобов'язань Автономної Республіки Крим чи територіальної громади міста з повернення отриманих та непогашених кредитів (позик) станом на звітну дату, що виникають внаслідок місцевого запозичення;

в) установа, що відповідно до законодавства України здійснює функції з складання, виконання місцевих бюджетів, контролю за витрачанням коштів розпорядниками бюджетних коштів, а також інші функції, пов'язані з управлінням коштами місцевого бюджету;

г) доходи бюджету, повернення кредитів до бюджету, кошти від державних (місцевих) запозичень, кошти від приватизації державного майна (щодо державного бюджету), повернення бюджетних коштів з депозитів, надходження внаслідок продажу/пред'явлення цінних паперів;

15. Профіцит бюджету – це..

а) перевищення доходів бюджету над його видатками (з урахуванням різниці між поверненням кредитів до бюджету та наданням кредитів з бюджету);

б) загальна сума боргових зобов'язань держави з повернення отриманих та непогашених кредитів (позик) станом на звітну дату, що виникають внаслідок державного запозичення;

в) перевищення видатків бюджету над його доходами (з урахуванням різниці між наданням кредитів з бюджету та поверненням кредитів до бюджету);

г) міжбюджетний трансферт на вирівнювання дохідної спроможності бюджету, який його отримує;

16 Субвенції – це...

а) нормативно-правовий акт Верховної Ради Автономної Республіки Крим чи відповідної місцевої ради, виданий в установленому порядку, що затверджує місцевий бюджет та визначає повноваження відповідно Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевої державної адміністрації або виконавчого органу місцевого самоврядування здійснювати виконання місцевого бюджету протягом бюджетного періоду;

б) документ, в якому встановлюється розподіл доходів, фінансування бюджету, повернення кредитів до бюджету, бюджетних асигнувань головним розпорядникам бюджетних коштів за певними періодами року відповідно до бюджетної класифікації;

в) бюджетна установа в особі її керівника, уповноважена на отримання бюджетних асигнувань, взяття бюджетних зобов'язань та здійснення витрат бюджету;

г) міжбюджетні трансферти для використання на певну мету в порядку, визначеному органом, який прийняв рішення про надання субвенції;

17. Управління бюджетними коштами – це...

а) сукупність дій учасника бюджетного процесу відповідно до його повноважень, пов'язаних з формуванням та використанням бюджетних коштів, здійсненням контролю за дотриманням бюджетного законодавства, які спрямовані на досягнення цілей, завдань і конкретних результатів своєї діяльності та забезпечення ефективного, результативного і цільового використання бюджетних коштів;

б) сукупність дій, пов'язаних із здійсненням запозичень, обслуговуванням і погашенням державного (місцевого) боргу, інших правочинів з державним (місцевим) боргом, що спрямовані на досягнення збалансованості бюджету та оптимізацію боргового навантаження;

в) бюджетна установа в особі її керівника, уповноважена на отримання бюджетних асигнувань, взяття бюджетних зобов'язань та здійснення витрат бюджету;

г) міжбюджетні трансферти для використання на певну мету в порядку, визначеному органом, який прийняв рішення про надання субвенції;

18. Управління державним (місцевим) боргом – це..

а) сукупність дій учасника бюджетного процесу відповідно до його повноважень, пов'язаних з формуванням та використанням бюджетних коштів, здійсненням контролю за дотриманням бюджетного законодавства, які спрямовані на досягнення цілей, завдань і конкретних результатів своєї діяльності та забезпечення ефективного, результативного і цільового використання бюджетних коштів;

б) сукупність дій, пов'язаних із здійсненням запозичень, обслуговуванням і погашенням державного (місцевого) боргу, інших правочинів з державним (місцевим) боргом, що спрямовані на досягнення збалансованості бюджету та оптимізацію боргового навантаження;

в) бюджетна установа в особі її керівника, уповноважена на отримання бюджетних асигнувань, взяття бюджетних зобов'язань та здійснення витрат бюджету;

г) міжбюджетні трансферти для використання на певну мету в порядку, визначеному органом, який прийняв рішення про надання субвенції;

19. Термін «бюджет» походить від давньофранцузького слова, яке в перекладається як...

а) шкіряний мішок, сумка;

б) нотний стан, нотна грамота;

в) портмоне; куб;

г) записна книжка;

20. Бюджетне право України - це ...

а) сукупність фінансово-правових норм, що регулюють фінансові відносини, які виникають у зв'язку з бюджетною діяльністю, тобто утворенням, розподілом та використанням коштів державного та місцевих бюджетів.

б) сукупність дій учасника бюджетного процесу відповідно до його повноважень, пов'язаних з формуванням та використанням бюджетних коштів, здійсненням контролю за дотриманням бюджетного законодавства, які спрямовані на досягнення цілей, завдань і конкретних результатів своєї діяльності та забезпечення ефективного, результативного і цільового використання бюджетних коштів;

в) сукупність дій, пов'язаних із здійсненням запозичень, обслуговуванням і погашенням державного (місцевого) боргу, інших правочинів з державним (місцевим) боргом, що спрямовані на досягнення збалансованості бюджету та оптимізацію боргового навантаження;

г) бюджетна установа в особі її керівника, уповноважена на отримання бюджетних асигнувань, взяття бюджетних зобов'язань та здійснення витрат бюджету

Рекомендовані джерела:

1-87

Тема 8. Стадії бюджетного процесу

При самостійній підготовці особливу увагу потрібно звернути на правове регулювання даних відносин, ознайомитись з процедурою формування, розгляду, затвердження та виконання бюджетів, подання бюджетної звітності.

Питання для самопідготовки:

1. Підготовка проекту загальнодержавного бюджету.
 - 1.1. Організаційні засади складання проекту Державного бюджету України та визначення основних напрямків бюджетної політики;
 - 1.2. Бюджетні запити;
 - 1.3. Розробка проекту закону про державний бюджет та його схвалення ;
 - 1.4. Подання проекту закону до Верховної Ради України, матеріали, які до нього подаються.
2. Особливості розгляду та прийняття закону України про державний бюджет України на відповідний рік.
 - 2.1. Регламентна процедура розгляду проекту закону про державний бюджет у Верховній Раді України.
 - 2.2. Проходження 1-3 читань та рішення за їх результатами.
3. Виконання державного бюджету.
 - 3.1. Казначейське обслуговування бюджетних коштів. Розпис бюджету. Управління бюджетними коштами.
 - 3.2. Внесення змін до державного бюджету. Подання і розгляд законопроектів, що впливають на показники бюджету, та введення в дію таких законів. Доступність інформації про бюджет.
 - 3.3. Порядок здійснення реєстрації та обліку бюджетних зобов'язань розпорядників бюджетних коштів.
 - 3.4. Порядок закриття рахунків після закінчення бюджетного періоду
4. Звітування про виконання бюджетів (квартальний та річний звіти).
5. Рішення про місцевий бюджет. Місцевий фінансовий орган, як розробник місцевого бюджету. Структура місцевого бюджету.
6. Стадії місцевого бюджетного процесу:
 - 6.1. Підготовка проекту рішення про місцевий бюджет.
 - 6.2. Окремі особливості формування місцевих бюджетів (ст. 67 БК)
 - 6.3. Порядок складання проектів місцевих бюджетів (ст.75 БК);
 - 6.4. Проект рішення про місцевий бюджет та матеріали, що до нього додаються (ст.76 БК).
 - 6.5. Затвердження місцевих бюджетів (ст.77 БК). Особливості затвердження місцевого бюджету з дефіцитом або профіцитом (ст.72 БК).

6.6. Виконання місцевих бюджетів (ст.78 БК).

6.7. Звітність про виконання місцевих бюджетів (ст.80 БК)

7. Особливості здійснення місцевих запозичень і надання місцевих гарантій. Позики місцевим бюджетам.

8. Особливості формування надходжень та здійснення витрат місцевого бюджету у разі несвоєчасного прийняття рішення про місцевий бюджет (ст.79 БК).

Контрольні питання:

1. Що таке бюджетний процес? Як він пов'язаний з бюджетним правом?
2. Які стадії бюджетного процесу визначені законодавчо?

Тестові завдання:

1. Закон про Державний бюджет України – це...

а) обсяг коштів відповідного бюджету, розпорядників та одержувачів бюджетних коштів цього бюджету на кінець звітного періоду;

б) податкові, неподаткові та інші надходження на безповоротній основі, справляння яких передбачено законодавством України (включаючи трансферти, плату за надання адміністративних послуг, власні надходження бюджетних установ);

в) закон, який затверджує Державний бюджет України та містить положення щодо забезпечення його виконання протягом бюджетного періоду;

г) комплекс заходів, визначених на основі національної системи цінностей і завдань інноваційного розвитку економіки та спрямованих на розвиток окремих галузей, секторів економіки, виробництв, регіонів, виконання яких здійснюється з використанням коштів державного та/або місцевих бюджетів чи шляхом надання державних та/або місцевих гарантій;

2. Коефіцієнт вирівнювання бюджетів – це...

а) показник, який використовується для розрахунку обсягу коштів, що передаються до державного бюджету з місцевих бюджетів, з метою стимулювання нарощування доходів місцевих бюджетів у процесі бюджетного планування;

б) операції органів державної влади і місцевого самоврядування, Національного банку України, фондів загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування, суб'єктів господарювання державного і комунального секторів економіки, що не відображаються у показниках бюджету, але можуть призвести до зменшення надходжень бюджету та/або потребувати додаткових витрат бюджету в майбутньому;

в) доходи загального фонду, закріплені Бюджетним кодексом на постійній основі за місцевими бюджетами, що враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів;

г) доходи загального фонду, закріплені Бюджетним Кодексом на постійній основі за місцевими бюджетами, що враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів;

3. Бюджетний запит – це..

а) повноваження розпорядника бюджетних коштів, надане відповідно до бюджетного призначення, на взяття бюджетного зобов'язання та здійснення платежів, яке має кількісні, часові та цільові обмеження;

б) сукупність заходів, спрямованих на досягнення єдиної мети, завдань та очікуваного результату, визначення та реалізацію яких здійснює розпорядник бюджетних коштів відповідно до покладених на нього функцій;

в) документ, підготовлений головним розпорядником бюджетних коштів, що містить пропозиції з відповідним обґрунтуванням щодо обсягу бюджетних коштів, необхідних для його діяльності на наступні бюджетні періоди;

г) єдине систематизоване згрупування доходів, видатків, кредитування, фінансування бюджету, боргу відповідно до законодавства України та міжнародних стандартів;

4. Бюджетний процес – це...

а) регламентований бюджетним законодавством процес складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів, звітування про їх виконання, а також контролю за дотриманням бюджетного законодавства;

б) загальна сума боргових зобов'язань держави з повернення отриманих та непогашених кредитів (позик) станом на звітну дату, що виникають внаслідок державного запозичення;

в) перевищення видатків бюджету над його доходами (з урахуванням різниці між наданням кредитів з бюджету та поверненням кредитів до бюджету);

г) міжбюджетний трансферт на вирівнювання дохідної спроможності бюджету, який його отримує;

5. Державний борг – це...

а) регламентований бюджетним законодавством процес складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів, звітування про їх виконання, а також контролю за дотриманням бюджетного законодавства;

б) загальна сума боргових зобов'язань держави з повернення отриманих та непогашених кредитів (позик) станом на звітну дату, що виникають внаслідок державного запозичення;

в) перевищення видатків бюджету над його доходами (з урахуванням різниці між наданням кредитів з бюджету та поверненням кредитів до бюджету);

г) міжбюджетний трансферт на вирівнювання дохідної спроможності бюджету, який його отримує;

6. Обслуговування державного (місцевого) боргу – це...

а) операції щодо здійснення плати за користування кредитом (позикою), сплати комісій, штрафів та інших платежів, пов'язаних з управлінням державним (місцевим) боргом. До таких операцій не належить погашення державного (місцевого) боргу;

б) метод управління бюджетними коштами для досягнення конкретних результатів за рахунок коштів бюджету із застосуванням оцінки ефективності використання бюджетних коштів на всіх стадіях бюджетного процесу;

в) суб'єкт господарювання, громадська чи інша організація, яка не має статусу бюджетної установи, уповноважена розпорядником бюджетних коштів на здійснення заходів, передбачених бюджетною програмою, та отримує на їх виконання кошти бюджету;

г) проект плану формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, що здійснюються органами державної влади (органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого

самоврядування) протягом бюджетного періоду, який є невід'ємною частиною проекту закону про Державний бюджет України (проекту рішення про місцевий бюджет);

7. Одержувач бюджетних коштів - ..

а) операції щодо здійснення плати за користування кредитом (позикою), сплати комісій, штрафів та інших платежів, пов'язаних з управлінням державним (місцевим) боргом. До таких операцій не належить погашення державного (місцевого) боргу;

б) метод управління бюджетними коштами для досягнення конкретних результатів за рахунок коштів бюджету із застосуванням оцінки ефективності використання бюджетних коштів на всіх стадіях бюджетного процесу;

в) суб'єкт господарювання, громадська чи інша організація, яка не має статусу бюджетної установи, уповноважена розпорядником бюджетних коштів на здійснення заходів, передбачених бюджетною програмою, та отримує на їх виконання кошти бюджету;

г) проект плану формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, що здійснюються органами державної влади (органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування) протягом бюджетного періоду, який є невід'ємною частиною проекту закону про Державний бюджет України (проекту рішення про місцевий бюджет);

8. Програмно-цільовий метод у бюджетному процесі - ...

а) операції щодо здійснення плати за користування кредитом (позикою), сплати комісій, штрафів та інших платежів, пов'язаних з управлінням державним (місцевим) боргом. До таких операцій не належить погашення державного (місцевого) боргу;

б) метод управління бюджетними коштами для досягнення конкретних результатів за рахунок коштів бюджету із застосуванням оцінки ефективності використання бюджетних коштів на всіх стадіях бюджетного процесу;

в) суб'єкт господарювання, громадська чи інша організація, яка не має статусу бюджетної установи, уповноважена розпорядником бюджетних коштів на здійснення заходів, передбачених бюджетною програмою, та отримує на їх виконання кошти бюджету;

г) проект плану формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, що здійснюються органами державної влади (органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування) протягом бюджетного періоду, який є невід'ємною частиною проекту закону про Державний бюджет України (проекту рішення про місцевий бюджет);

9. Проект бюджету – це...

а) операції щодо здійснення плати за користування кредитом (позикою), сплати комісій, штрафів та інших платежів, пов'язаних з управлінням державним (місцевим) боргом. До таких операцій не належить погашення державного (місцевого) боргу;

б) метод управління бюджетними коштами для досягнення конкретних результатів за рахунок коштів бюджету із застосуванням оцінки ефективності використання бюджетних коштів на всіх стадіях бюджетного процесу;

в) суб'єкт господарювання, громадська чи інша організація, яка не має статусу бюджетної установи, уповноважена розпорядником бюджетних коштів на здійснення заходів, передбачених бюджетною програмою, та отримує на їх виконання кошти бюджету;

г) проект плану формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, що здійснюються органами державної влади (органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування) протягом бюджетного періоду, який є невід'ємною частиною проекту закону про Державний бюджет України (проекту рішення про місцевий бюджет);

10. Рішення про місцевий бюджет - ...

а) нормативно-правовий акт Верховної Ради Автономної Республіки Крим чи відповідної місцевої ради, виданий в установленому порядку, що затверджує місцевий бюджет та визначає повноваження відповідно Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевої державної адміністрації або виконавчого органу місцевого самоврядування здійснювати виконання місцевого бюджету протягом бюджетного періоду;

б) документ, в якому встановлюється розподіл доходів, фінансування бюджету, повернення кредитів до бюджету, бюджетних асигнувань головним розпорядникам бюджетних коштів за певними періодами року відповідно до бюджетної класифікації;

в) бюджетна установа в особі її керівника, уповноважена на отримання бюджетних асигнувань, взяття бюджетних зобов'язань та здійснення витрат бюджету;

г) міжбюджетні трансферти для використання на певну мету в порядку, визначеному органом, який прийняв рішення про надання субвенції;

Рекомендовані джерела:

1-10, 12, 13, 27, 40-48, 60-87

Тема 9. Доходи та видатки бюджету. Податкове право

Для самопідготовки по даній темі здобувачі вищої освіти повинні опрацювати конспекти лекцій та додаткову літературу. Особливу увагу слід звернути на визначення понять. Варто звернути увагу і на додатки до Закону України «Про державний бюджет на 2025 рік», де передбачено статті доходної та видаткової частини бюджету.

Доцільно звернути увагу на поняття доходної частини бюджету (державного, місцевого), види доходів, їх відображення у бюджеті, види податкових та неподаткових надходжень до бюджету, на порядок здійснення та особливості фінансування з бюджету.

Питання для самопідготовки:

1. Поняття державних та місцевих доходів.
2. Система державних та місцевих доходів:

- 2.1. Склад доходів державного бюджету;
- 2.2. Склад доходів загального фонду бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення, міст Києва та Севастополя, районних бюджетів, бюджетів об'єднаних територіальних громад (ст.64 БК);
- 2.3. Склад доходів загального фонду бюджету Автономної Республіки Крим, обласних бюджетів (ст. 66 БК);
- 2.4. Склад доходів та видатків бюджетів районів у містах (ст.68 БК);
- 2.5. Доходи загального фонду бюджетів міст районного значення, сільських, селищних бюджетів (ст.69 БК).
- 2.6. Надходження спеціального фонду місцевих бюджетів (ст. 69-1 БК).
- 2.7. Бюджет розвитку місцевих бюджетів (ст.71 БК).
- 3.Публічні закупівлі: поняття, призначення та правове регулювання.
4. Податок: поняття, функції, принципи, елементи та класифікація.
5. Система, методи, органи оподаткування в Україні.
 6. Коротка характеристика окремих податків:
 - 6.1. Податок на додану вартість: поняття, ознаки, елементи
 - 6.2. Акцизний податок: поняття, ознаки, елементи
 - 6.3. Податок на прибуток: поняття, елементи.
 - 6.4. Податок на доходи фізичних осіб. Поняття та види доходів за податковим законодавством.
 - 6.5. Місцеві податки: податок на майно та його види; єдиний податок і спрощена система оподаткування.
 - 6.6. Рентна плата: поняття, види.
 - 6.7. Мито, митний тариф.
 7. Податкові пільги та їх застосування.
 8. Податкові перевірки та захист прав платників податків.
 9. Поняття та види обов'язкових неподаткових платежів: адміністративні збори, санкції та ін.
 - 10.Бюджетні плани та їх складові.
 - 11.Поняття та принципи державних і місцевих видатків. Особливості здійснення окремих видатків бюджету (ст.51 БК).
 - 12.Критерії розмежування видів видатків між місцевими бюджетами (ст.86 БК).
- Видатки, що здійснюються з Державного бюджету України (ст.87 БК)
- 13.Форми та принципи фінансування державних та місцевих видатків.
- 14.Поняття та принципи кошторисно-бюджетного фінансування. Кошторис бюджетної установи.
- 15.Захищені видатки бюджету.
- 16.Видатки на соціальний захист та культуру.
- 17.Фінансування оборони країни. Військовий збір.
- 18.Фінансування органів законодавчої, виконавчої влади та правоохоронних органів.

Контрольні питання:

1. Назвіть неподаткові надходження держави.
2. Охарактеризуйте Українську державу за основними напрямками фінансування.

Тестові завдання:

1. Доходи бюджету - ...

а) обсяг коштів відповідного бюджету, розпорядників та одержувачів бюджетних коштів цього бюджету на кінець звітного періоду;

б) податкові, неподаткові та інші надходження на безповоротній основі, справляння яких передбачено законодавством України (включаючи трансферти, плату за надання адміністративних послуг, власні надходження бюджетних установ);

в) закон, який затверджує Державний бюджет України та містить положення щодо забезпечення його виконання протягом бюджетного періоду;

г) комплекс заходів, визначених на основі національної системи цінностей і завдань інноваційного розвитку економіки та спрямованих на розвиток окремих галузей, секторів економіки, виробництв, регіонів, виконання яких здійснюється з використанням коштів державного та/або місцевих бюджетів чи шляхом надання державних та/або місцевих гарантій;

2. Залишок бюджетних коштів – це...

а) обсяг коштів відповідного бюджету, розпорядників та одержувачів бюджетних коштів цього бюджету на кінець звітного періоду;

б) податкові, неподаткові та інші надходження на безповоротній основі, справляння яких передбачено законодавством України (включаючи трансферти, плату за надання адміністративних послуг, власні надходження бюджетних установ);

в) закон, який затверджує Державний бюджет України та містить положення щодо забезпечення його виконання протягом бюджетного періоду;

г) комплекс заходів, визначених на основі національної системи цінностей і завдань інноваційного розвитку економіки та спрямованих на розвиток окремих галузей, секторів економіки, виробництв, регіонів, виконання яких здійснюється з використанням коштів державного та/або місцевих бюджетів чи шляхом надання державних та/або місцевих гарантій;

3. Інвестиційна бюджетна програма (проект) – це...

а) обсяг коштів відповідного бюджету, розпорядників та одержувачів бюджетних коштів цього бюджету на кінець звітного періоду;

б) податкові, неподаткові та інші надходження на безповоротній основі, справляння яких передбачено законодавством України (включаючи трансферти, плату за надання адміністративних послуг, власні надходження бюджетних установ);

в) закон, який затверджує Державний бюджет України та містить положення щодо забезпечення його виконання протягом бюджетного періоду;

г) комплекс заходів, визначених на основі національної системи цінностей і завдань інноваційного розвитку економіки та спрямованих на розвиток окремих галузей, секторів економіки, виробництв, регіонів, виконання яких здійснюється з використанням коштів державного та/або місцевих бюджетів чи шляхом надання державних та/або місцевих гарантій;

доходи загального фонду державного бюджету, за рахунок яких здійснюється перерахування дотації вирівнювання місцевим бюджетам;

4. Квaziфіскальні операції – це...

а) показник, який використовується для розрахунку обсягу коштів, що передаються до державного бюджету з місцевих бюджетів, з метою стимулювання нарощування доходів місцевих бюджетів у процесі бюджетного планування;

б) операції органів державної влади і місцевого самоврядування, Національного банку України, фондів загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування, суб'єктів господарювання державного і комунального секторів економіки, що не відображаються у показниках бюджету, але можуть призвести до зменшення надходжень бюджету та/або потребувати додаткових витрат бюджету в майбутньому;

в) доходи загального фонду, закріплені Бюджетним кодексом на постійній основі за місцевими бюджетами, що враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів;

г) доходи загального фонду, закріплені Бюджетним кодексом на постійній основі за місцевими бюджетами, що враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів;

5. Розпис бюджету – це...

а) нормативно-правовий акт Верховної Ради Автономної Республіки Крим чи відповідної місцевої ради, виданий в установленому порядку, що затверджує місцевий бюджет та визначає повноваження відповідно Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевої державної адміністрації або виконавчого органу місцевого самоврядування здійснювати виконання місцевого бюджету протягом бюджетного періоду;

б) документ, в якому встановлюється розподіл доходів, фінансування бюджету, повернення кредитів до бюджету, бюджетних асигнувань головним розпорядникам бюджетних коштів за певними періодами року відповідно до бюджетної класифікації;

в) бюджетна установа в особі її керівника, уповноважена на отримання бюджетних асигнувань, взяття бюджетних зобов'язань та здійснення витрат бюджету;

г) міжбюджетні трансферти для використання на певну мету в порядку, визначеному органом, який прийняв рішення про надання субвенції;

6 Надходження бюджету – це...

а) бюджет Автономної Республіки Крим, обласні, районні бюджети та бюджети місцевого самоврядування;

б) загальна сума боргових зобов'язань Автономної Республіки Крим чи територіальної громади міста з повернення отриманих та непогашених кредитів (позик) станом на звітну дату, що виникають внаслідок місцевого запозичення;

в) установа, що відповідно до законодавства України здійснює функції з складання, виконання місцевих бюджетів, контролю за витрачанням коштів розпорядниками бюджетних коштів, а також інші функції, пов'язані з управлінням коштами місцевого бюджету;

г) доходи бюджету, повернення кредитів до бюджету, кошти від державних (місцевих) запозичень, кошти від приватизації державного майна (щодо державного бюджету), повернення бюджетних коштів з депозитів, надходження внаслідок продажу/пред'явлення цінних паперів;

7. Кошик доходів місцевих бюджетів - це...

а) показник, який використовується для розрахунку обсягу коштів, що передаються до державного бюджету з місцевих бюджетів, з метою стимулювання нарощування доходів місцевих бюджетів у процесі бюджетного планування;

б) операції органів державної влади і місцевого самоврядування, Національного банку України, фондів загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування, суб'єктів господарювання державного і комунального секторів економіки, що не відображаються у показниках бюджету, але можуть призвести до зменшення надходжень бюджету та/або потребувати додаткових витрат бюджету в майбутньому;

в) доходи загального фонду, закріплені Бюджетним кодексом на постійній основі за місцевими бюджетами, що враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів;

г) доходи загального фонду, закріплені Бюджетним Кодексом на постійній основі за місцевими бюджетами, що враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів;

8. Кошторис – це...

а) основний плановий фінансовий документ бюджетної установи, яким на бюджетний період встановлюються повноваження щодо отримання надходжень і розподіл бюджетних асигнувань на взяття бюджетних зобов'язань та здійснення платежів для виконання бюджетною установою своїх функцій та досягнення результатів, визначених відповідно до бюджетних призначень;

б) операції з надання коштів з бюджету на умовах повернення, платності та строковості, внаслідок чого виникають зобов'язання перед бюджетом (надання кредитів з бюджету), та операції з повернення таких коштів до бюджету (повернення кредитів до бюджету);

в) кошти, які безоплатно і безповоротно передаються з одного бюджету до іншого;

г) операції з отримання до бюджету Автономної Республіки Крим чи міського бюджету кредитів (позик) на умовах повернення, платності та строковості з метою фінансування бюджету Автономної Республіки Крим чи міського бюджету;
чи міського бюджету;

9. Місцеві запозичення – це...

а) основний плановий фінансовий документ бюджетної установи, яким на бюджетний період встановлюються повноваження щодо отримання надходжень і розподіл бюджетних асигнувань на взяття бюджетних зобов'язань та здійснення платежів для виконання бюджетною установою своїх функцій та досягнення результатів, визначених відповідно до бюджетних призначень;

б) операції з надання коштів з бюджету на умовах повернення, платності та строковості, внаслідок чого виникають зобов'язання перед бюджетом (надання кредитів з бюджету), та операції з повернення таких коштів до бюджету (повернення кредитів до бюджету);

в) кошти, які безоплатно і безповоротно передаються з одного бюджету до іншого;

г) операції з отримання до бюджету Автономної Республіки Крим чи міського бюджету кредитів (позик) на умовах повернення, платності та строковості з метою фінансування бюджету Автономної Республіки Крим чи міського бюджету;

10. Розпорядник бюджетних коштів – це...

а) нормативно-правовий акт Верховної Ради Автономної Республіки Крим чи відповідної місцевої ради, виданий в установленому порядку, що затверджує місцевий бюджет та визначає повноваження відповідно Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевої державної адміністрації або виконавчого органу місцевого самоврядування здійснювати виконання місцевого бюджету протягом бюджетного періоду;

б) документ, в якому встановлюється розподіл доходів, фінансування бюджету, повернення кредитів до бюджету, бюджетних асигнувань головним розпорядникам бюджетних коштів за певними періодами року відповідно до бюджетної класифікації;

в) бюджетна установа в особі її керівника, уповноважена на отримання бюджетних асигнувань, взяття бюджетних зобов'язань та здійснення витрат бюджету;

г) міжбюджетні трансферти для використання на певну мету в порядку, визначеному органом, який прийняв рішення про надання субвенції;

Рекомендовані джерела:

1-10, 40-43, 45, 47, 55, 58-87

Тема 10. Відповідальність за порушення фінансового законодавства

Для самопідготовки по даній темі здобувачі вищої освіти повинні опрацювати конспекти лекцій та додаткову літературу, визначити підходи до розуміння фінансової відповідальності, проаналізувати монографічні та наукові дослідження щодо аргументації доцільності виокремлення/не виділення такого виду відповідальності як фінансова відповідальність.

Питання для самопідготовки:

1. Поняття, та особливості складу фінансового правопорушення, бюджетного правопорушення, податкового правопорушення.

2. Фінансова відповідальність: поняття, відносини, відмежування від інших видів юридичної відповідальності.

3. Санкції за порушення у фінансовій сфері: поняття, види, характеристика.

Контрольні питання:

1. Охарактеризуйте фінансово-правові санкції.

2. Яка структура фінансового правопорушення.

Рекомендовані джерела:

1-87

ДОМАШНІ КОНТРОЛЬНІ РОБІТИ

Методичні вказівки для виконання домашніх контрольних робіт

Метою даних методичних вказівок є надання допомоги здобувачам освіти/студентам в організації їх самостійної роботи по вивченню навчальних дисциплін, виконанню домашніх контрольних робіт в міжсесійний період.

Домашні контрольні роботи відіграють важливу роль в навчальному процесі і займають велике місце в самостійній роботі студента заочної форми навчання в міжсесійний період. Важливість таких письмових робіт полягає в тому, що це одна з основних форм контролю за вивченням студентом дисципліни в міжсесійний період, обов'язкова форма звітності студента. Тому виконання домашньої контрольної роботи – відповідальний момент самостійної роботи студента.

Виконання домашніх контрольних робіт є певним етапом роботи студента по вивченню і засвоєнню теми, розділу, навчального курсу фінансове право. Воно вимагає від студента знання суті питання і уміння викласти його письмово. На все це потрібен час, який повинен враховуватись в індивідуальному графіку роботи студента заочної форми навчання.

Контрольні роботи передбачені навчальним планом на всіх кафедрах навчально-наукового юридичного інституту з дисциплін у яких підсумкова форма контролю - екзамен. Отже, протягом навчального року студент має виконати декілька домашніх контрольних робіт з низки фахових навчальних дисциплін.

Виконання домашньої контрольної роботи з фінансового права – це творчий процес. Він розвиває у студента і прищеплює йому необхідні для практичної діяльності якості: уміння зібрати і узагальнити факти, дати їм аналіз, зробити висновки і пропозиції. У домашній контрольній роботі студент повинен самостійно розкрити зміст питання, показати знання літератури та нормативних актів, уміння їх застосовувати під час розв'язку практичних та тестових завдань. Теоретичне освітлення питання необхідно пов'язувати з практикою майбутньої своєї спеціальності.

Способи написання домашньої контрольної роботи:

1) здача тестів в системі дистанційного навчання (<https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/e4cb0f83ba94a836b981>),

або

2) написання завдань у файлі редактора word та направлення її на кафедральну пошту kkmap@pnu.edu.ua.

При обранні 2 способу, здобувач освіти/студент відповідної навчальної групи виконує домашню контрольну роботу за індивідуальним варіантом відповідно до його порядкового номера за списком в електронних журналах академічної групи. Виконана домашня не свого варіанту не зараховується.

Представлені нижче варіанти завдань для домашніх контрольних робіт розроблені відповідно до програми навчальної дисципліни. Вони з максимальною можливістю охоплюють різні теми навчального курсу. Завдання розроблені з використанням різних способів перевірки знань та є приблизно рівнозначними за складністю. Їх виконання передбачає і просте відтворення навчального матеріалу (при написанні

теоретичних та термінологічних завдань), а також системне опрацювання нормативних актів (при вирішенні практичних і тестових завдань).

Кожен варіант завдань для домашньої контрольної роботи включає наступні завдання:

1. Термінологічне завдання (по 2 бали максимально за кожне визначення), яке полягає у письмовому відтворенні основних дефініцій навчального курсу, що містяться в нормативних актах, навчальних підручниках та посібниках.

2. Теоретичне (описове) завдання, суть виконання якого полягає у ґрунтовній відповіді на описове питання в формі есе (8 балів максимально).

3. Практичне завдання (13 балів) полягає у:

- наданні правового аналізу з відповідних правових ситуацій/задач із зазначенням посилань на відповідні статті (їх частини) нормативно-правових актів;

- малюванні схем із відображенням взаємодії та конкретного місця категорії у правових відносинах;

- написання документа.

Для виконання практичних завдань доцільно проаналізувати всю нормативно-правову базу з питання (не тільки кодекси і закони, а й процесуальні акти та документи, підзаконні нормативно-правові акти України, наприклад, постанов Кабінету Міністрів України). Тому у згаданому контексті пропонуємо наступний алгоритм розв'язування практичного завдання:

Проаналізувати правові відносини та визначити про яку саме їх частину йде мова;

Визначити основні реквізити документа, які мають бути відображені (при написанні документа);

Визначити основні положення змісту документа (можна за типовими формами, які є у збірниках процесуальних документів з залученням творчого мислення та сучасних технічних засобів);

підібрати відповідні норми, які регулюють ті правові відносини, про які йде мова;

з'ясувати суть і зміст нормативних приписів, межі їх дії в часі, просторі, щодо кола осіб та сфери суспільного життя;

скласти схему на основі аналізу ситуації.

4. Тестові завдання (по 1 балу) з одним правильним варіантом відповіді, які містять положення, закріплені в підручниках та нормативно-правових актах, передбачають у процесі їх виконання безпосередню роботу з текстами відповідних законодавчих актів для правильного їх вирішення; виконання передбачає необхідність переписати тести та відзначити (галочкою чи колом) правильний варіант відповіді.

Домашня контрольна робота, виконана студентом, повинна бути здана на кафедру не пізніше ніж за 10 днів до початку заліково-екзаменаційної сесії. Невиконання домашньої контрольної роботи, невчасна її здача на кафедру є підставою для не допуску до здачі екзамену.

Варіанти завдань

ВАРІАНТ 1

Дайте визначення понять : перевірка; бюджетне право; державні фінанси.

Коротке описове питання : Предмет фінансово-правового регулювання.

Практичне завдання:

Чи будуть відносини предметом вивчення фінансового права? Відповідь обґрунтуйте:

3.1. Івано-Франківська міська рада прийняла рішення про фінансування ремонту доріг по декількох вулицях міста;

3.2. депутат міської ради купив акції ПАТ «Карпати»;

4. Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

4.1. Назвіть суб'єкта, що не входить до фінансових органів держави: а) Рахункова Палата ; б) Державна аудиторська служба; в) Івано-Франківська міська рада; г) Пенсійний фонд.	4.2. Принципом фінансової діяльності є: а) мобілізація ; б) розподіл; в) використання; г) економічність.
--	--

ВАРІАНТ 2

Дайте визначення понять : фінансове право як галузь права; гроші; фінансові послуги.

Коротке описове питання : Фінансові повноваження Кабінету Міністрів України.

Практичне завдання :

Чи будуть відносини предметом вивчення фінансового права? Відповідь обґрунтуйте:

3.1. Громадська організація профінансувала ремонт дитячого будинку сімейного типу;

3.2. Громадянин А. купив продукти в торговому центрі;

Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

4.1. Назвіть фонд коштів, який є децентралізованим: а) державний бюджет; б) місцевий бюджет; в) кошторис ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»; г) Пенсійний фонд.	4.2. Не є суб'єктом муніципальної фінансової діяльності: а) Президент України; б) об'єднана територіальна громада; в) міська рада; г) мер міста.
--	--

ВАРІАНТ 3

Дайте визначення понять : Фінансова установа; Ліцензія ; Бюджетна класифікація;
Коротке описове питання : порівняльний аналіз фінансового контролю та фінансового інспектування.

Практичне завдання :

Чи будуть відносини предметом вивчення фінансового права? Відповідь обґрунтуйте:

3.1. Громадянин М. уклав кредитний договір з ПАТ «Укрінвестбанк»;

3.2. Державна фіскальна служба подала запит на отримання податкової інформації.

Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

4.1. Зміст фінансових правовідносин є ... а) сукупністю підстав з приводу яких	4.2. Виберіть групу відносин, яка не вивчається фінансовим правом: а) фінансовий план діяльності
---	---

<p>викають фінансові правовідносини; б) юридичним і фактичним; в) матеріальним і процесуальним; г) суб'єктивним.</p>	<p>приватного підприємця; б) підготовка місцевого бюджету; в) накопичення коштів Пенсійного фонду; г) перерахування податків згідно Бюджетного кодексу.</p>
---	--

ВАРІАНТ 4

Дайте визначення понять : фінансова відповідальність; державний кредит; загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Коротке описове питання : види фінансових установ.

Практичне завдання :

Приватний підприємець вирішив припинити свою підприємницьку діяльність. Чи потрібно проводити перевірку його підприємницької діяльності? Який вид фінансового контролю тут може здійснюватись?

Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

<p>4.1. У фінансовому праві переважає _____ метод правового регулювання. а) диспозитивний; б) дозвільний; в) заохочувальний; г) імперативний.</p>	<p>4.2. Виберіть твердження з помилкою: а) фінансове право – це публічна галузь права; б) публічні фінанси включають державні фінанси та фінанси місцевого самоврядування; в) фізичні особи не є суб'єктами фінансового права; г) перерахування податків здійснюється згідно Бюджетного кодексу.</p>
---	--

ВАРІАНТ 5

1. Дайте визначення понять : метод фінансового права; бюджетний процес; грошовий обіг.

2. Коротке описове питання : види бюджетів.

3. Практичне завдання :

Підприємство, суб'єкт господарювання України, має аудиторський висновок аудитора іноземної держави. Чи буде він чинним в Україні? Відповідь обґрунтуйте.

4. Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

<p>4.1. Виберіть групу відносин, яка вивчається фінансовим правом: а) складання фінансового плану діяльності ПП «ОККО»; б) планування сімейного бюджету; в) накопичення коштів Пенсійного фонду; г) організація публічного управління Президента України.</p>	<p>4.2. Не є джерелом фінансового права: а) Закон України «Про державний бюджет на 2017 рік»; б) Бюджетний кодекс; в) Наказ керівника комунального підприємства «Про основи преміювання працівників»; г) розрахунковий чек з торгового центру.</p>
---	--

ВАРІАНТ 6

1. Дайте визначення понять : фінансова діяльність місцевого самоврядування; валюта України; суб'єкт фінансового права.

2. Коротке описове питання : види фінансових послуг.

3. Практичне завдання :

У фонді загальнообов'язкового державного соціального страхування проводять державний фінансовий аудит. Визначте суб'єкта проведення даного аудиту. Опишіть порядок його здійснення.

4. Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

<p>4.1. Цілеспрямована діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, спрямована на додержання законності, фінансової дисципліни і раціональності у забезпеченні реалізації публічної фінансової діяльності це...</p> <p>а) фінансовий контроль; б) бюджетний процес; в) бюджетне право; г) принцип фінансового права.</p>	<p>4.2. Принципами фінансового контролю є ...</p> <p>а) плановість, об'єктивність, дієвість, оперативність, протиправність; б) плановість, об'єктивність, дієвість, оперативність, узгодження державних і приватних інтересів; в) довго тривалість, безперервність, раптовість, девіантність; г) локальність, регіональність, нестабільність, узгодженість державних та приватних інтересів.</p>
---	--

ВАРІАНТ 7

1. Дайте визначення понять : фінансове право (як наука); бюджетний запит; грошовий обіг.

2. Коротке описове питання : Стадія виконання державного бюджету.

3. Практичне завдання :

Приватне підприємство «Інформаційні технології» здійснило збір благодійних пожертв з абонентів. Чи буде дана діяльність фінансовою послугою? Відповідь обґрунтуйте.

4. Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

<p>4.1. Фінансове інспектування – це...</p> <p>а) функція контролю, яка полягає в аналізі використання і збереження фінансових ресурсів, необоротних та інших активів; визначенні правильності потреби в бюджетних коштах, станом і достовірністю бухгалтерського обліку та фінансової звітності органів державного і комунального сектору з метою виявлення недоліків і порушень; б) синонім контролю; в) процедура оцінки відповідності системи забезпечення якості підприємства нормам та правилам діяльності; г) віртуальна перевірка об'єктів регулювання для визначення наявності проблем фінансової</p>	<p>4.2. Методами фінансового контролю є ...</p> <p>а) законність, плановість, дієвість, оперативність, врегулювання інтересів держави та приватних осіб; б) аудит, консалтинг, франчайзинг, лізинг; в) стаціонарність, авторитаризм, централізм; г) перевірка, ревізія, аудит, інвентаризація, інспектування, безперервне відстежування фінансової діяльності.</p>
--	--

ВАРІАНТ 8

1. Дайте визначення понять : метод фінансового права; валютний контроль; бюджетна система.

2. Коротке описове питання : Завдання діяльності Рахункової палати .

3. Практичне завдання :

Громадянин В здійснив обмін іноземної валюти на гривню у пункті обміну валют. Чи буде дана діяльність фінансовою послугою? Якщо так, то яка процедура її надання ? Відповідь обґрунтуйте.

4. Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

<p>4.1 Перевірка – це ...</p> <p>а) обстеження і вивчення окремих ділянок фінансово-господарської діяльності підприємства, установи, організації або їхніх підрозділів;</p> <p>б) аналіз діяльності підприємства, установи, організації;</p> <p>в) документ, яким закріплюються виявлені недоліки фінансово-господарської діяльності;</p> <p>г) розгляд та впровадження системи заходів щодо відновлення фінансової спроможності юридичної особи.</p>	<p>4.2. Бюджет – це...</p> <p>а) концепція формування та використання фінансових ресурсів органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування протягом бюджетного періоду;</p> <p>б) план формування та використання фінансових ресурсів місцевого самоврядування;</p> <p>в) план формування та використання людських ресурсів для забезпечення завдань і функцій, які здійснюються органами державної влади;</p> <p>г) план формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, які здійснюються відповідно органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування протягом бюджетного періоду.</p>
---	--

ВАРІАНТ 9

1. Дайте визначення понять : міжбюджетні трансферти; резидент; місцеві бюджети.

2. Коротке описове питання : форми безготівкових розрахунків.

3. Практичне завдання :

Фінансова установа «МММ» залучає кошти фізичних осіб із зобов'язанням щодо їх повернення. Чи правомірна така діяльність? Якщо так, за яких умов? Які види фінансових установ можуть надавати позику? Які вимоги ставляться до таких осіб? Відповідь обґрунтуйте.

4. Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

<p>4.1. Єдине систематизоване згрупування доходів, видатків, кредитування, фінансування бюджету, боргу відповідно до законодавства України та міжнародних стандартів –</p>	<p>4.2. Назвіть дію, яка не відноситься до фінансових послуг:</p> <p>а) надання кредиту ;</p> <p>б) розміщення коштів на депозиті;</p> <p>в) інвестування ;</p>
--	---

це... а) бюджетна класифікація ; б) зведений бюджет; в) бюджетна програма; г) бюджетна система.	г) видача платіжної картки.
---	-----------------------------

ВАРІАНТ 10

1. Дайте визначення понять : фінанси; іноземна валюта; фінансова установа.

2. Коротке описове питання : структура фінансових правовідносин.

3. Практичне завдання :

Приватне підприємство «Лакмус» залучало кошти від фізичних та юридичних осіб згідно інвестиційного договору. Чи буде така діяльність фінансовою послугою? Що таке інвестиційна діяльність? Відповідь обґрунтуйте.

4. Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

4.1. Дефіцит бюджету – це.. а) регламентований бюджетним законодавством процес складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів, звітування про їх виконання, а також контролю за дотриманням бюджетного законодавства; б) загальна сума боргових зобов'язань держави з повернення отриманих та непогашених кредитів (позик) станом на звітну дату, що виникають внаслідок державного запозичення; в) перевищення видатків бюджету над його доходами (з урахуванням різниці між наданням кредитів з бюджету та поверненням кредитів до бюджету); г) міжбюджетний трансферт на вирівнювання дохідної спроможності бюджету, який його отримує.	4.2. Дотація вирівнювання - ... а) регламентований бюджетним законодавством процес складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів, звітування про їх виконання, а також контролю за дотриманням бюджетного законодавства; б) загальна сума боргових зобов'язань держави з повернення отриманих та непогашених кредитів (позик) станом на звітну дату, що виникають внаслідок державного запозичення; в) перевищення видатків бюджету над його доходами (з урахуванням різниці між наданням кредитів з бюджету та поверненням кредитів до бюджету); г) міжбюджетний трансферт на вирівнювання дохідної спроможності бюджету, який його отримує.
---	---

ВАРІАНТ 11

1. Дайте визначення понять : субвенція; фінансове право як галузь права; валютне регулювання.

2. Коротке описове питання : види звітів про виконання бюджету.

3. Практичне завдання : Громадянин В., використовуючи систему Інтернет розрахунків WEBMONEY, систематично переказував кошти, виграні в Інтернет казино, на відкритий на його ім'я за кордоном рахунок в іноземній валюті. Чи протиправні такі дії? Якщо так, яка відповідальність передбачена?

4. Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

4.1. Термін «бюджет» походить від давньофранцузького слова, яке	4.2. Документ, який видається Національним банком України в порядку і
---	---

<p>в перекладається як...</p> <p>а) шкіряний мішок, сумка; б) нотний стан, нотна грамота; в) портмоне; куб; г) записна книжка;</p>	<p>на умовах, визначених у цьому Законі, на підставі якого банки та філії іноземних банків мають право здійснювати банківську діяльність – це ...</p> <p>а) банківський договір; б) банківська ліцензія; в) договір банківського вкладу; г) кредитний договір.</p>
---	---

ВАРІАНТ 12

1. Дайте визначення понять : послуги; платіжна система; фінансові правовідносини
2. Коротке описове питання : кошторисно-бюджетне фінансування.
3. Практичне завдання : Порухення порядку проведення готівкових розрахунків за товари (послуги), у тому числі перевищення граничних сум розрахунків готівкою, недотримання установлених законодавством вимог щодо забезпечення можливості розрахунків за товари (послуги) з використанням електронних платіжних засобів. Охарактеризуйте склад правопорушення.

4. Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

<p>4.1. Документ, підготовлений головним розпорядником бюджетних коштів, що містить пропозиції з відповідним обґрунтуванням щодо обсягу бюджетних коштів, необхідних для його діяльності на наступні бюджетні періоди</p> <p>а) бюджетний процес; б) бюджетний запит; в) коефіцієнт вирівнювання бюджетів; г) держаний борг.</p>	<p>4.2. Не є суб'єктом муніципальної фінансової діяльності:</p> <p>а) Президент України; б) об'єднана територіальна громада; в) міська рада; г) мер міста.</p>
---	---

ВАРІАНТ 13

1. Дайте визначення понять : імперативний метод фінансово-правового регулювання; гроші; функції фінансової діяльності держави та місцевого самоврядування.
2. Коротке описове питання : Повноваження Національного банку України у сфері готівкового обігу.
3. Практичне завдання : Дрогобицька райдержадміністрація спільно з Дрогобицькою районною радою народних депутатів не подали у встановлений місячний строк звіт про виконання відповідної частини державного бюджету та місцевого бюджету. Які правові наслідки таких дій? Які види санкцій можна застосувати в даному випадку?

4. Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

<p>4.1. Бюджетна система складається з є ...</p> <p>а) державного бюджету та місцевих бюджетів; б) державного бюджету та</p>	<p>4.2. Фінансове право – це...</p> <p>а) публічна галузь права, яка містить сукупність юридичних норм, що регулюють суспільні відносини, які виникають у процесі створення, розподілу</p>
---	--

місцевих бюджетів, фінансів державних та комунальних підприємств, установ та організацій, спеціальних цільових фондів та кредиту; в) фінансів приватного та державного сектору; г) правових норм, інститутів фінансового права.	й використання фондів коштів (фінансових ресурсів) держави та органів місцевого самоврядування, необхідних для реалізації їх завдань та функцій; б) правовий інститут, який вивчає фінанси та економічний розвиток; в) приватна галузь права; г) підгалузь адміністративного права.
---	--

ВАРІАНТ 14

1. Дайте визначення понять : валютний контроль; фінансово-правова санкція; платіжна вимога-доручення;

2. Коротке описове питання : Повноваження Державної служби фінансового моніторингу

3. Практичне завдання : Для проведення конкурсних змагань з легкої атлетики присвячених дню армії в м. Івано-Франківську необхідно залучити кошти з бюджету. Куди мають звернутись організатори конкурсів? З якого бюджету будуть фінансуватись такі заходи? Які документи мають подати?

4. Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

4.1. Фінансова система держави – це... а) сукупність фінансових інститутів держави; б) сукупність централізованих та децентралізованих фондів коштів для здійснення фінансової діяльності держави; в) сукупність інститутів з приводу мобілізації, розподілу та використання централізованих та децентралізованих фондів коштів; г) сукупність фінансових інститутів, кожен з яких сприяє утворенню та використанню відповідних централізованих та децентралізованих фондів коштів для здійснення діяльності з приводу мобілізації, розподілу та використання централізованих та децентралізованих фондів коштів для виконання завдань і функцій держави та органів місцевого самоврядування.	4.2. Фінанси – це... а) історична, вартісна, економічна, правова категорія; б) вартісна категорія; в) тільки економічна категорія; г) тільки правова категорія.
---	---

ВАРІАНТ 15

1. Дайте визначення понять : принципи фінансової діяльності держави; страхування; державна облігація.

2. Коротке описове питання : Поняття та призначення бюджетної класифікації.

3. Практичне завдання : Назвіть види документів, які подають та готують на стадії підготовки проекту державного бюджету. Якими нормативно правовим актом передбачено його підготовку?

4. Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

4.1. Ланками фінансової системи держави є ...	4.2. Структуру місцевих фінансів визначають...
---	--

<p>а) державний бюджет та місцеві бюджети;</p> <p>б) державний бюджет та місцеві бюджети, фінанси державних та комунальних підприємств, установ та організацій, спеціальні цільові фонди та кредит;</p> <p>в) фінанси приватного та державного сектору;</p> <p>г) правові норми, інститути фінансового права.</p>	<p>а) державний устрій та відповідний адміністративно-територіальний поділ держави;</p> <p>б) конституційний лад держави;</p> <p>в) місцеві державні адміністрації;</p> <p>г) принципи валютної діяльності.</p>
---	---

ВАРІАНТ 16

1. Дайте визначення понять : бюджетний розпис; доходи бюджету; валюта України.

2. Коротке описове питання : Функції Міністерства фінансів України.

3. Практичне завдання : Аудиторська фірма, здійснюючи за договором перевірку державного підприємства виявила порушення правил бухгалтерського обліку та ведення касових операцій. Чи повинен аудитор, який здійснював перевірку звернутись у відповідні органи? Яку відповідальність може нести державне підприємство за відповідну протиправну діяльність?

4. Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

<p>4.1. Назвіть суб'єкта, що не входить до фінансових органів держави:</p> <p>а) Рахункова Палата ;</p> <p>б) Державна аудиторська служба;</p> <p>в) Івано-Франківська міська рада;</p> <p>г) Пенсійний фонд.</p>	<p>4.2. Принципом фінансової діяльності є:</p> <p>а) мобілізація ;</p> <p>б) розподіл;</p> <p>в) використання;</p> <p>г) економічність.</p>
---	---

ВАРІАНТ 17

1. Дайте визначення понять : бюджетне правопорушення; міжбюджетні відносини; видатки бюджету;

2. Коротке описове питання : суб'єкти валютного регулювання.

3. Практичне завдання : Голова Лисичанської міської ради, отримані для виплати допомоги по інвалідності кошти використав для ремонту приміщення міськради. Чи буде він нести відповідальність? Яку саме? Яким нормативно-правовим актом це передбачено?

4. Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

<p>4.1. Зміст фінансових правовідносин є ...</p> <p>а) сукупністю підстав з приводу яких викають фінансові правовідносини;</p> <p>б) юридичним і фактичним;</p> <p>в) матеріальним і процесуальним;</p> <p>г) суб'єктивним.</p>	<p>4.2. Виберіть групу відносин, яка не вивчається фінансовим правом:</p> <p>а) фінансовий план діяльності приватного підприємця;</p> <p>б) підготовка місцевого бюджету;</p> <p>в) накопичення коштів Пенсійного фонду;</p> <p>г) перерахування податків згідно Бюджетного кодексу.</p>
---	--

ВАРІАНТ 18

1. Дайте визначення понять : фінансова установа; нерезидент; валютні цінності;
2. Коротке описове питання : Система фінансових органів держави
3. Практичне завдання : Приватний підприємець вирішив припинити свою підприємницьку діяльність. Чи потрібно проводити перевірку його підприємницької діяльності? Який вид фінансового контролю тут може здійснюватись?
4. Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

4.1. У фінансовому праві переважає _____ метод правового регулювання. а) диспозитивний; б) дозвільний; в) заохочувальний; г) імперативний.	4.2. Виберіть твердження з помилкою: а) фінансове право – це публічна галузь права; б) публічні фінанси включають державні фінанси та фінанси місцевого самоврядування; в) фізичні особи не є суб'єктами фінансового права; г) перерахування податків здійснюється згідно Бюджетного кодексу.
--	---

ВАРІАНТ 19

1. Дайте визначення понять : бюджетне право; фінансовий контроль; фінансові правовідносини.
2. Коротке описове питання : види валютних цінностей.
3. Практичне завдання : Якими нормативно-правовими актами передбачена відповідальність за фінансові правопорушення? Назвіть 4 форми об'єктивної сторони фінансових правопорушень та охарактеризуйте їх.
4. Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

4.1. Джерело фінансового права – це... а) внутрішній вираз фінансового права; б) спосіб вираження змісту правил поведінки у сфері фінансової діяльності держави, що встановлюються державою (зовнішній вираз закріплення норм права); в) норма фінансового права; г) сукупність законодавства.	4.2. Який орган здійснює роз'яснення законодавства з питань оподаткування серед платників податків: а) Кабінет Міністрів України. б) податкова інспекція. в) Міністерство фінансів України. г) Рахункова палата.
--	--

ВАРІАНТ 20

1. Дайте визначення понять : Кошторисно-бюджетне фінансування; фінансово-правова норма; джерело фінансового права
2. Коротке описове питання : Види фінансових послуг
3. Практичне завдання : Чи будуть регулюватись нормами фінансового права відносини щодо реєстрації приватного підприємства? Відповідь обґрунтуйте. За допомогою яких методів держава (в особі її органів) може впливати на регулювання фінансової діяльності приватного підприємства?
4. Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

<p>4.1. Фінансове інспектування – це...</p> <p>а) функція контролю, яка полягає в аналізі використання і збереження фінансових ресурсів, необоротних та інших активів; визначенні правильності потреби в бюджетних коштах, станом і достовірністю бухгалтерського обліку та фінансової звітності органів державного і комунального сектору з метою виявлення недоліків і порушень;</p> <p>б) синонім контролю;</p> <p>в) процедура оцінки відповідності системи забезпечення якості підприємства нормам та правилам діяльності;</p> <p>г) віртуальна перевірка об'єктів регулювання для визначення наявності проблем фінансової та бухгалтерської звітності.</p>	<p>4.2. Методами фінансового контролю є ...</p> <p>а) законність, плановість, дієвість, оперативність, врегулювання інтересів держави та приватних осіб;</p> <p>б) аудит, консалтинг, франчайзинг, лізинг;</p> <p>в) стаціонарність, авторитаризм, централізм;</p> <p>г) перевірка, ревізія, аудит, інвентаризація, інспектування, безперервне відстежування фінансової діяльності.</p>
--	---

ВАРІАНТ 21

1. Дайте визначення понять : Фінансова дисципліна; Предмет фінансового права; Державний кредит;
2. Коротке описове питання : Фінансування оборони країни;
3. Практичне завдання : Державне підприємство «Січметал» (видобуток кольорових руд) склало кошторис. Хто має його затвердити? Чи будуть дані відносини предметом вивчення фінансового права? Відповідь обґрунтуйте.
4. Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

<p>4.1. Попередній контроль – це ...</p> <p>а) функція контролю;</p> <p>б) принцип контролю;</p> <p>в) контроль, який здійснюється для перевірки результатів фінансової діяльності;</p> <p>г) вид контролю, за часом здійснення</p>	<p>4.2. Банківський контроль – це...</p> <p>а) різновид банківської діяльності місцевих органів влади;</p> <p>б) вид фінансового контролю, який здійснюється для перевірки діяльності банківських установ;</p> <p>в) система банківських установ, кредитних та громадських спілок;</p> <p>г) різновид діяльності органів виконавчої влади.</p>
---	--

ВАРІАНТ 22

1. Дайте визначення понять : Фінансове законодавство; фінансове регулювання; Фінансовий моніторинг.
2. Коротке описове питання : Фінансування охорони здоров'я
3. Практичне завдання : Державна казначейська служба України відкрила рахунки розпорядників бюджетних коштів вкінці року. Чи правомірна діяльність служби?

Який строк обслуговування казначейських рахунків розпорядників бюджетних коштів і від чого він залежить?

4. Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

<p>4.1 Аудит – це...</p> <p>а) метод фінансового контролю;</p> <p>б) вид фінансового контролю, перевірка публічної бухгалтерської звітності, <u>обліку</u>, <u>первинних документів</u> та іншої <u>інформації</u> щодо фінансово-господарської діяльності <u>суб'єктів господарювання</u> з метою визначення достовірності їх звітності, обліку, його повноти і відповідності чинному законодавству та встановленим нормативам;</p> <p>в) діяльність щодо звірки доходів і видатків протягом визначеного бюджетного періоду;</p> <p>г) система органів та установ, які здійснюють фінансове обстеження матеріальних ресурсів.</p>	<p>4.2. Залежно від цільової спрямованості контрольних дій органів можна виділити такі види фінансового контролю, як...</p> <p>а) попередній, поточний, наступний;</p> <p>б) контроль на місцях, або виїзний контроль;</p> <p>в) стратегічний і тактичний;</p> <p>г) податковий, внутрішньогосподарський.</p>
--	---

ВАРІАНТ 23

1. Дайте визначення понять : перевірка; бюджетне право; державні фінанси.

2. Коротке описове питання : Предмет фінансово-правового регулювання.

3. Практичне завдання : Чи будуть відносини предметом вивчення фінансового права? Відповідь обґрунтуйте:

3.1. Івано-Франківська міська рада прийняла рішення про фінансування ремонту доріг по декількох вулицях міста;

3.2. депутат міської ради купив акції ПАТ «Карпати»;

4. Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

<p>4.1. Назвіть суб'єкта, що не входить до фінансових органів держави:</p> <p>а) Рахункова Палата ;</p> <p>б) Державна аудиторська служба;</p> <p>в) Івано-Франківська міська рада;</p> <p>г) Пенсійний фонд.</p>	<p>4.2. Принципом фінансової діяльності є:</p> <p>а) мобілізація ;</p> <p>б) розподіл;</p> <p>в) використання;</p> <p>г) економічність.</p>
---	---

ВАРІАНТ 24

1. Дайте визначення понять : фінансове право як галузь права; гроші; фінансові послуги.

2. Коротке описове питання : Фінансові повноваження Кабінету Міністрів України.

3. Практичне завдання :

Чи будуть відносини предметом вивчення фінансового права? Відповідь обґрунтуйте:

3.1. Громадська організація профінансувала ремонт дитячого будинку сімейного типу;

3.2. Громадянин А. купив продукти в торговому центрі;

4. Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

<p>4.1. Назвіть фонд коштів, який є</p>	<p>4.2. Не є суб'єктом муніципальної</p>
---	--

децентралізованим: а) державний бюджет; б) місцевий бюджет; в) кошторис ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»; г) Пенсійний фонд.	фінансової діяльності: а) Президент України; б) об'єднана територіальна громада; в) міська рада; г) мер міста.
---	--

ВАРІАНТ 25

1. Дайте визначення понять : Фінансова установа; Ліцензія ; Бюджетна класифікація;

2. Коротке описове питання : порівняльний аналіз фінансового контролю та фінансового інспектування.

3. Практичне завдання :

Чи будуть відносини предметом вивчення фінансового права? Відповідь обґрунтуйте:

3.1. Громадянин М. уклав кредитний договір з ПАТ «Укрінвестбанк»;

3.2. Державна фіскальна служба подала запит на отримання податкової інформації.

4. Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

4.1. Зміст фінансових правовідносин є ... а) сукупністю підстав з приводу яких викають фінансові правовідносини; б) юридичним і фактичним; в) матеріальним і процесуальним; г) суб'єктивним.	4.2. Виберіть групу відносин, яка не вивчається фінансовим правом: а) фінансовий план діяльності приватного підприємця; б) підготовка місцевого бюджету; в) накопичення коштів Пенсійного фонду; г) перерахування податків згідно Бюджетного кодексу.
--	---

ВАРІАНТ 26

1. Дайте визначення понять : фінансова відповідальність; державний кредит; загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

2. Коротке описове питання : види фінансових установ.

3. Практичне завдання : Громадянин В., використовуючи систему Інтернет розрахунків WEBMONEY, систематично переказував кошти, виграні в Інтернет казино, на відкритий на його ім'я за кордоном рахунок в іноземній валюті. Чи протиправні такі дії? Якщо так, яка відповідальність передбачена?

4. Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

4.1. У фінансовому праві переважає _____ метод правового регулювання. а) диспозитивний; б) дозвільний; в) заохочувальний; г) імперативний.	4.2. Виберіть твердження з помилкою: а) фінансове право – це публічна галузь права; б) публічні фінанси включають державні фінанси та фінанси місцевого самоврядування; в) фізичні особи не є суб'єктами фінансового права;
--	--

г) перерахування податків здійснюється згідно Бюджетного кодексу.

ВАРІАНТ 27

1. Дайте визначення понять : метод фінансового права; бюджетний процес; грошовий обіг.

2. Коротке описове питання : види бюджетів.

3. Практичне завдання :

Підприємство, суб'єкт господарювання України, має аудиторський висновок аудитора іноземної держави. Чи буде він чинним в Україні? Відповідь обґрунтуйте.

4. Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

4.1. Виберіть групу відносин, яка вивчається фінансовим правом: а) складання фінансового плану діяльності ПП «ОККО»; б) планування сімейного бюджету; в) накопичення коштів Пенсійного фонду; г) організація публічного управління Президента України.	4.2. Не є джерелом фінансового права: а) Закон України «Про державний бюджет на 2017 рік»; б) Бюджетний кодекс; в) Наказ керівника комунального підприємства «Про основи преміювання працівників»; г) розрахунковий чек з торгового центру.
--	---

ВАРІАНТ 28

1. Дайте визначення понять : фінансова діяльність місцевого самоврядування; валюта України; суб'єкт фінансового права.

2. Коротке описове питання : види фінансових послуг.

3. Практичне завдання :

У фонді загальнообов'язкового державного соціального страхування проводять державний фінансовий аудит. Визначте суб'єкта проведення даного аудиту. Опишіть порядок його здійснення.

4. Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

4.1. Цілеспрямована діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, спрямована на додержання законності, фінансової дисципліни і раціональності у забезпеченні реалізації публічної фінансової діяльності це... а) фінансовий контроль; б) бюджетний процес; в) бюджетне право; г) принцип фінансового права.	4.2. Принципами фінансового контролю є ... а) плановість, об'єктивність, дієвість, оперативність, протиправність; б) плановість, об'єктивність, дієвість, оперативність, узгодження державних і приватних інтересів; в) довго тривалість, безперервність, раптовість, девіантність; г) локальність, регіональність, нестабільність, узгодженість державних та приватних інтересів.
---	--

ВАРІАНТ 29

1. Дайте визначення понять : фінансове право (як наука); бюджетний запит; грошовий обіг.

2. Коротке описове питання : Стадія виконання державного бюджету.

3. Практичне завдання :

Приватне підприємство «Інформаційні технології» здійснило збір благодійних пожертв з абонентів. Чи буде дана діяльність фінансовою послугою? Відповідь обґрунтуйте.

4. Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

<p>4.1. Фінансове інспектування – це...</p> <p>а) функція контролю, яка полягає в аналізі використання і збереження фінансових ресурсів, необоротних та інших активів; визначенні правильності потреби в бюджетних коштах, станом і достовірністю бухгалтерського обліку та фінансової звітності органів державного і комунального сектору з метою виявлення недоліків і порушень;</p> <p>б) синонім контролю;</p> <p>в) процедура оцінки відповідності системи забезпечення якості підприємства нормам та правилам діяльності;</p> <p>г) віртуальна перевірка об'єктів регулювання для визначення наявності проблем фінансової та бухгалтерської звітності.</p>	<p>4.2. Методами фінансового контролю є ...</p> <p>а) законність, плановість, дієвість, оперативність, врегулювання інтересів держави та приватних осіб;</p> <p>б) аудит, консалтинг, франчайзинг, лізинг;</p> <p>в) стаціонарність, авторитаризм, централізм;</p> <p>г) перевірка, ревізія, аудит, інвентаризація, інспектування, безперервне відстежування фінансової діяльності.</p>
--	---

ВАРІАНТ 30

1. Дайте визначення понять : метод фінансового права; валютний контроль; бюджетна система.

2. Коротке описове питання : Завдання діяльності Рахункової палати .

3. Практичне завдання :

Громадянин В здійснив обмін іноземної валюти на гривню у пункті обміну валют. Чи буде дана діяльність фінансовою послугою? Якщо так, то яка процедура її надання ? Відповідь обґрунтуйте.

4. Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

<p>4.1 Перевірка – це ...</p> <p>а) обстеження і вивчення окремих ділянок фінансово-господарської діяльності підприємства, установи, організації або їхніх підрозділів;</p> <p>б) аналіз діяльності підприємства, установи, організації;</p> <p>в) документ, яким закріплюються виявлені недоліки фінансово-господарської діяльності;</p>	<p>4.2. Бюджет – це...</p> <p>а) концепція формування та використання фінансових ресурсів органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування протягом бюджетного періоду;</p> <p>б) план формування та використання фінансових ресурсів місцевого самоврядування;</p> <p>в) план формування та використання</p>
---	---

<p>г) розгляд та впровадження системи заходів щодо відновлення фінансової спроможності юридичної особи.</p>	<p>людських ресурсів для забезпечення завдань і функцій, які здійснюються органами державної влади;</p> <p>г) план формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, які здійснюються відповідно органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування протягом бюджетного періоду.</p>
---	---

ВАРІАНТ 31

1. Дайте визначення понять : міжбюджетні трансферти; резидент; місцеві бюджети.
2. Коротке описове питання : форми безготівкових розрахунків.
3. Практичне завдання :

Фінансова установа «МММ» залучає кошти фізичних осіб із зобов'язанням щодо їх повернення. Чи правомірна така діяльність? Якщо так, за яких умов? Які види фінансових установ можуть надавати позику? Які вимоги ставляться до таких осіб? Відповідь обґрунтуйте.

4. Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

<p>4.1. Єдине систематизоване згрупування доходів, видатків, кредитування, фінансування бюджету, боргу відповідно до законодавства України та міжнародних стандартів – це...</p> <p>а) бюджетна класифікація ; б) зведений бюджет; в) бюджетна програма; г) бюджетна система.</p>	<p>4.2. Назвіть дію, яка не відноситься до фінансових послуг:</p> <p>а) надання кредиту ; б) розміщення коштів на депозиті; в) інвестування ; г) видача платіжної картки.</p>
---	---

ВАРІАНТ 32

1. Дайте визначення понять : фінанси; іноземна валюта; фінансова установа.
2. Коротке описове питання : структура фінансових правовідносин.
3. Практичне завдання :

Приватне підприємство «Лакмус» залучало кошти від фізичних та юридичних осіб згідно інвестиційного договору. Чи буде така діяльність фінансовою послугою? Що таке інвестиційна діяльність? Відповідь обґрунтуйте.

4. Знайдіть одну правильну відповідь у тесті :

<p>4.1. Дефіцит бюджету – це..</p> <p>а) регламентований бюджетним законодавством процес складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів, звітування про їх виконання, а також контролю за дотриманням бюджетного законодавства;</p>	<p>4.2. Дотація вирівнювання - ...</p> <p>а) регламентований бюджетним законодавством процес складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів, звітування про їх виконання, а також контролю за дотриманням бюджетного законодавства;</p>
--	--

<p>б) загальна сума боргових зобов'язань держави з повернення отриманих та непогашених кредитів (позик) станом на звітну дату, що виникають внаслідок державного запозичення;</p> <p>в) перевищення видатків бюджету над його доходами (з урахуванням різниці між наданням кредитів з бюджету та поверненням кредитів до бюджету);</p> <p>г) міжбюджетний трансферт на вирівнювання дохідної спроможності бюджету, який його отримує.</p>	<p>б) загальна сума боргових зобов'язань держави з повернення отриманих та непогашених кредитів (позик) станом на звітну дату, що виникають внаслідок державного запозичення;</p> <p>в) перевищення видатків бюджету над його доходами (з урахуванням різниці між наданням кредитів з бюджету та поверненням кредитів до бюджету);</p> <p>г) міжбюджетний трансферт на вирівнювання дохідної спроможності бюджету, який його отримує.</p>
---	---

ВИКОРИСТАНІ ТА РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Навчальна література

1. Музика-Стефанчук О.А., Якимчук Н.Я. Сучасне фінансове право. Право публічних фінансів: підручник. Київ: АртЕк, 2024. 656 с.
2. Бортник Н.П., Єсімов С.С. Контрольні правовідносини у системі фінансових правовідносин. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету, 2024. Серія ПРАВО. Випуск 82: частина 2. С.115-120. DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.82.2.17>
3. Петровська І.І. Податковий контроль серед контрольних правовідносин. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. 2023. Вип.63. С. 52-62. URL: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/apiclu/article/view/7271/7519>
4. Ihor Kovbas, Mykola Koval, Iryna Petrovska, Pavlo Krainii, Yuliia Kotsan-Olynets Problematic aspects of regulatory consolidation of administrative legal personality of public councils. Rivista di Scienze Giuridiche. JUS-ONLINE 2/2023 192-205pp DOI: 10.26350/18277942_000119 <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57205677742>
5. Петровська І.І. Адміністративні послуги в правовій системі України. Актуальні питання вдосконалення законодавства України. Вип. 59, 2022. С. 154-167. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/15742>
6. Петровська І.І., Податковий контроль серед контрольних правовідносин. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України. Збірник наукових статей, Вип.63. 2023. С.52-62. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/18839/1/7271-Article%20Text-21871-1-10-20231128.pdf>
7. Петровська І.І. Правові основи публічного адміністрування зовнішньоекономічної діяльності в Україні. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України* Вип.65, 2024. С.107-119. <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/apiclu/article/view/8521/8638>
8. Биков Я., Шульга Т. Податкове право та оподаткування. *UNIVERSUM*, (4), 2024. С. 47-53.
9. Кузьмин А.Р. Договори між Україною та міжнародними фінансовими організаціями, як джерело фінансового права України. *International Scientific Journal «Internauka»* Series: «Juridical Sciences». №01/2024. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2024-1>
10. Іванський А.Й. Фінансове право : підручник. Міжн.гуманіт.унів. К.: Юрінком Інтер, 2022. 484с.
11. Фінансове право : підручник / за заг. ред. О. П. Гетманець; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 392 с.
12. Петровська І.І. Фінансове право: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ. ННЮІ ПНУ. 2017. 149с.
13. Карлін М.І. Фінанси країн Європейського Союзу [Текст] : навч. посіб. Київ : Знання, 2011. 639 с.

14. Іванський А. Й. Новації фінансово-правової відповідальності в аспекті валютного законодавства. *Право і суспільство*. №1, 2023. DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2023.1.31>

15. Control over administration: legislative, executive and judicial / Ashutosh Kumar and other. Modul paper. Department of Political Science, Panjab University, Chandigarh. URL:

https://epgp.inflibnet.ac.in/epgpdata/uploads/epgp_content/S000029PE/P001576/M019856/ET/15141858031econtentmodule8.pdf

16. Financial Control definition. URL: <https://www.lawinsider.com/dictionary/financial-control>

17. Пасічник О.М. Напрями розвитку механізмів публічного контролю в умовах трансформації державної влади в Україні. *Вісник Національного університету цивільного захисту України* : зб. наук. пр. X. : Вид-во НУЦЗУ, 2023. Вип. 1 (18 (Серія «Державне управління»). С. 45-51. URL: http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/17810/1/Zb%D1%96rnik%20NUCZU_2023_1_18.pdf#page=45

18. Петровська І. І. Правові засади парламентського бюджетного контролю. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України*. 2017. Вип.45. С. 96-106. URL: <http://lib.pu.if.ua:8080/handle/123456789/8381> (дата звернення 27.08.2023)

19. Петровська І.І. До питання адміністративно-правового змісту поняття публічний контроль. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України*. 2018. Вип.46. С.35-44. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/8416>

20. Петровська І.І. Загальна характеристика законодавства про воєнний стан в Україні. *Multidisciplinary academic notes. Science research and practices. Proceedings of the XV International Scientific and Practical Conference. Madrid, Spain. 2022. Pp. 278-281.* URL: <https://isg-konf.com/multidisciplinary-academic-notes-science-research-and-practice/> Available at : DOI: 10.46299/ISG.2022.1.15

21. Петровська І.І. Окремі питання антикорупційної діяльності в Україні. Матеріали IV міжнародного правничого форуму «Права людини та публічне врядування» 21 травня 2021 року. Чернівці. Чернівецький університет імені Ю. Федьковича. С.101-104.

22. Петровська І.І. Окремі питання процедури оскарження контрольних заходів митних органів. *Матеріали для II Всеукраїнського правничого форуму «Права людини та публічне врядування»* (15 травня 2019 року). м. Чернівці: Технодрук, 2019. С. 83-87

23. Петровська І.І. Правові засади діяльності публічної служби під час війни. Колективна монографія. Підрозділ 3.6. Основні напрями модернізації Конституції України в умовах вступу України до Європейського Союзу : монографія / за загальною редакцією В. І. Розвадовського. Івано-Франківськ, 2023. С.238-263

24. Петровська І.І. Правові засади забезпечення територіальної цілісності та національної безпеки як основ соборності України в інформаційній діяльності публічних службовців. Матеріали IX Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю «Соборність як фундаментальна складова ідеології українського націоналізму». Івано-Франківськ, 16-17 квітня 2021 року / наук.ред.

О.М. Сич. Івано-Франківськ : Лілея Н.В., 2021. С.120-127

25. Петровська І.І. Публічний контроль у демократичному суспільстві. Матеріали міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Міжнародні і національні механізми прямої демократії : теорія і практика» 22 січня 2021 року. Івано-Франківськ : НАІР, 2021. С.212-218

26. Стрельченко О. Г., Бухтіярова І. Г., Бухтіяров О. А.. Доктринальна характеристика суб'єктів публічної адміністрації: сучасний вимір у рамках європеїзації суспільства. Правова позиція, № 2 (35), 2022. С. 22-26. URL: <https://legalposition.umsf.in.ua/archive/2022/2/4.pdf>

27. Чорний О.О. Формування сучасного механізму контролю в публічному управлінні: розробка загальної концепції дослідження. Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. Випуск 3, 2023. С. 211-215. URL: <https://chasopys-ppp.dp.ua/index.php/chasopys/article/view/451/405>

Нормативно-правові акти

28. Конституція України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

29. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні: Закон України від 15.07.2021 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text>

30. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>

31. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>

32. Податковий кодекс України від 2.12.2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

33. Про адміністративну процедуру: Закон України від 17.02.2022 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>

34. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>

35. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>

36. Про Бюро економічної безпеки України: Закон України від 28.01.2021 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>

37. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>

38. Про введення воєнного стану в Україні : Указ Президента України від 24.02.2022 року № 64/2022. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397>

39. Про випуск облігацій внутрішньої державної позики «Військові облігації»: Постанова Кабінету Міністрів України від 25.02.2022. №156. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-2022-%D0%BF#Text>

40. Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України від 25.03.1992 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#Text>

41. Про громадські об'єднання : Закон України від 22.03.2012 зі змінами URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>

42. Про дерадянiзацiю законодавства України: Закон України вiд 21.04.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2215-20#Text>
43. Про державну службу : Закон України вiд 10.12.2015 зi змiнами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>
44. Про доступ до публiчної iнформацiї: Закон України вiд 13.01.2011 зi змiнами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
45. Про забезпечення участi цивiльних осiб у захистi України: Закон України вiд 03.03.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2114-20#Text>
46. Про запобiгання корупцiї: Закон України вiд 14.10.2014 зi змiнами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>
47. Про запобiгання та протидiю легалiзацiї (вiдмиванню) доходiв, одержаних злочинним шляхом, фiнансуванню тероризму та фiнансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України вiд 06.12.2019 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>
48. Про застосування Конституцiї України при здiйсненнi правосуддя: Постанова Пленуму Верховного Суду України вiд 1 листопада 1996 р. № 9. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0009700-96#Text>
49. Про затвердження Положення про Мiнiстерство фiнансiв України: Постанова Кабiнету Мiнiстрiв України вiд 20.07.2014 зi змiнами URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-%D0%BF#Text>
50. Про захист прав споживачiв: Закон України 12.05.1991 зi змiнами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>
51. Про Збройнi Сили України: Закон України вiд 6.12.1991зi змiнами URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1934-12#Text>
52. Про звернення громадян: Закон України вiд 02.10.1996 зi змiнами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text>
53. Про Кабiнет Мiнiстрiв України: Закон України вiд 27.02.2014 зi змiнами: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>
54. Про Митний тариф України: Закон України вiд 19.10.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-20#n9>
55. Про мiсцеве самоврядування в Україні : Закон України вiд 21.05.1997 зi змiнами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
56. Про мiсцевi державнi адмiнiстрацiї: Закон України вiд 9 квітня 1999 зi змiнами URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>
57. Про мобiлiзацiйну пiдготовку та мобiлiзацiю: Закон України вiд 21.10.1993 зi змiнами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12#Text>
58. Про Нацiональний банк України: Закон України вiд 20.05.1999 зi змiнами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>
59. Про нацiональну безпеку України: Закон України вiд 21.06.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>
60. Про оборону України: Закон України вiд 6.12.1991 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#Text>
61. Про оптимiзацiю системи центральних органiв виконавчої влади: Постанова Кабiнету Мiнiстрiв України вiд 10.09.2014 року зi змiнами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-%D0%BF#Text>
62. Про основи нацiонального спротиву: Закон України вiд 16.07.2021 року.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text>

63. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 5.04.2007 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16#Text>

64. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.1993. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>

65. Про оцінку впливу на довкілля: Закон України від 23.05.2017 року зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19#Text>

66. Про очищення влади: Закон України від 16.09.2014 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1682-18#Text>

67. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>

68. Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію: Закон України від 21.10.1993 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12#Text>

69. Про політичні партії в Україні: Закон України від 5.04.2001 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14#Text>

70. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>

71. Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>

72. Про Раду національної безпеки і оборони України: Закон України від 5.03.1998 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183/98-%D0%B2%D1%80#Text>

73. Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів 2, 4, 7 та 11 до Конвенції: Закон України від 17 липня 1997 р. ВВР. 1997. № 40. Ст. 260.

74. Про Рахункову палату: Закон України від 02.07.2015 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19#Text>

75. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України від 23.02.2006 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>

76. Про санкції : Закон України від 14.08.2014 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1644-18>

77. Про судовий збір: Закон України від 8.07.2011. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-17#Text>

78. Про товарні біржі: Закон України від 10.12.1991 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1956-12#Text>

79. Про фінансові послуги та фінансові компанії: Закон України від 14.12.2021 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>

80. Цивільний кодекс України від 16.01.2003. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

81. Положення про Міністерство економіки України: затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/459-2014-%D0%BF#Text>

82. Положення про Міністерство фінансів України: затверджено Постановою КМУ від 20.08.2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-%D0%BF#Text>

83. Положення про Державну службу фінансового моніторингу України: затверджено Постановою КМУ від 29.07.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-2015-%D0%BF#Text>
84. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>
85. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>
86. Про платіжні послуги: Закон України від 30.06.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>
87. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 11.09.2003 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15#Text>

Для посилань на електронні ресурси у списку дата звернення 27.08.2024 року

Інформаційні ресурси

1. Локальна внутрішня університетська мережа. Бібліотека та репозитарій <http://lib.pnu.edu.ua/>
2. Фінансове право України на платформі дистанційного навчання: <https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/e4cb0f83ba94a836b981>
3. Верховна Рада України <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
4. Кабінет Міністрів України <https://www.kmu.gov.ua/catalog>
5. Міністерство економіки України <https://www.kmu.gov.ua/catalog/ministerstvo-ekonomiky-ukraini>
6. Міністерство фінансів України <https://www.kmu.gov.ua/catalog/ministerstvo-finansiv-ukraini>
7. Рахункова палата України <https://rp.gov.ua/home/>
8. Національний банк України <https://bank.gov.ua/>
9. Івано-Франківська обласна державна адміністрація <https://www.if.gov.ua/>
10. Івано-Франківська обласна рада <https://orada.if.ua/>